

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

NABÍDKA PRAVIDELNÝCH ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ VE VOLARECH

Vedoucí práce: doc. Michal Kaplánek, Th.D

Autor práce: Mrázová Markéta

Studijní obor: Pedagogika Volného času

Forma studia: Prezenční

2008

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

6. dubna 2008

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Michalu Kaplánkovi, Th.D za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

1 ÚVOD.....	5
2 ZÁJMOVÁ ČINNOST DĚTÍ A MLÁDEŽE.....	7
2.1 ROZDĚLENÍ PRAVIDELNÉ ZÁJMOVÉ ČINNOSTI	7
2.2 ROZDĚLENÍ SCHŮZKY ZÁJMOVÉHO ÚTVARU.....	8
2.3 ROZDĚLENÍ JEDNOTLIVÝCH ZÁJMOVÝCH ÚTVARŮ PODLE OBSAHU.....	8
2.4 VĚKOVOST ZÁJMOVÝCH ÚTVARŮ DLE VÝVOJOVÝCH ETAP DĚTÍ.....	9
2.4.1 <i>Předškolní věk 3 – 6 let.</i>	10
2.4.2 <i>Mladší školní věk.</i>	11
2.4.3 <i>Starší školní věk.</i>	12
2.4.4 <i>Adolescenti.</i>	13
2.5 VÝHODNOCENÍ ZÁJMOVÝCH ÚTVARŮ VZHLEDEM K VÝVOJOVÝM ETAPÁM DĚTÍ.....	14
3 ORGANIZACE ZABÝVAJÍCÍ SE VOLNÝM ČASEM VE VOLARECH.....	14
3.1 ZÁKLADNÍ ŠKOLA.....	14
3.1.1 <i>Školní družina.</i>	14
3.1.2 <i>Náboženství.</i>	15
3.2 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA VOLARY.....	16
3.3 DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE.....	18
3.4 TJ TATRAN.....	21
3.4.1 <i>Fotbal.</i>	21
3.4.2 <i>Aerobic.</i>	22
3.4.3 <i>Klub českých turistů.</i>	23
3.5 OSTATNÍ ORGANIZACE.....	23
3.5.1 <i>Plavecký kroužek.</i>	23
3.5.2 <i>Junák – svaz skautů a skautek České republiky.</i>	24
3.5.3 <i>Mladí hasiči.</i>	24
3.5.4 <i>Místní organizace rybářského svazu Volary</i>	26
4 ROZDĚLENÍ ZÁJMOVÉ ČINNOSTI.....	27
4.1 PODLE OBORŮ.....	27
4.2 PODLE VĚKU.....	31
5 ZHODNOCENÍ NABÍDKY.....	34
6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	35
6.1 CÍLOVÁ SKUPINA.....	35
6.2 FORMA DOTAZNÍKU	36
6.3 VÝHODNOCENÍ ŠETŘENÍ.....	36
7 NABÍDKA PRO SENIORY.....	40
8 ZÁVĚR.....	44
9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	46
10 SEZNAM ZKRATEK.....	48
11 ABSTRAKT.....	49
12 SEZNAM PŘÍLOH.....	51

1 Úvod

Většina lidí stráví část dne v práci nebo ve škole, část dne má další povinnosti, které vyplývají z každodenního života. Ale také většině zbyde alespoň nějaký čas, který může strávit jen podle svých představ – volný čas. Nakládání s volným časem je velmi individuální. Někdo sportuje, někdo sleduje televizi nebo surfuje na internetu, další se věnuje svým zálibám nebo četbě a někdo třeba jen odpočívá a nedělá nic.

Nejvíce volného času mají zpravidla děti. I ony by měly mít určitou část dne, kdy nemají žádné povinnosti a je jen na nich, co budou dělat, zda si budou hrát, stráví čas s kamarády nebo jen lenoší. Ale pokud mají volného času příliš, může docházet k tomu, že ho netráví zrovna nejlepším způsobem. Pak můžeme vidět skupinky dětí, které se jen tak bezcílně toulají. V takové partě děti snadno sklouznou k užívání drog, k výtržnostem, násilnostem apod. Ale děti, které tráví většinu volného času před televizí nebo u počítače nevyužívají svůj čas také zrovna ideálně. Zpravidla to neprospívá ani jejich tělesnému, ani duševnímu zdraví. Proto je velmi žádoucí, aby část svého volného času trávil děti organizovaně a účelně. *"Společensky ovlivňovaná (pedagogicky motivovaná a řízená) zájmová činnost vede ke společensky žádoucímu rozvoji osobnosti, talentu, aktivnímu životnímu stylu, naopak volný čas nenaplněný zájmem může být příčinou patologického chování. Výchova k zdravému a společensky žádoucímu užívání volného času v dětství je efektivnější a levnější než následná převýchova narušených jedinců."*¹

Volary jsou malé město, mají okolo 4000 obyvatel. Základní školu ve Volarech navštěvuje asi 400 dětí, včetně těch, které do školy dojíždějí z okolí. Pro všechny je ve Volarech několik organizací a institucí, které se zabývají náplní volného času. Tyto organizace, a jejich nabídka pravidelné zájmové činnosti, jsou hlavním tématem mé práce. V první kapitole se věnuji vysvětlení některých pojmů, které souvisí se zájmovou činností. O jednotlivých organizacích se podrobně zmiňuji v dalších kapitolách. Jak konkrétně využívají nabídku

¹ PÁVKOVÁ J. a kol.: *Pedagogika volného času*. 3. aktual. vydání. Praha : Portál, 2002, s. 63.

volnočasových aktivit žáci 8. a 9. tříd, jsem zjišťovala formou dotazníku. Vyhodnocení dotazníku také v práci uvádím.

Další skupinou, která má zpravidla hodně volného času, jsou seniori. U seniorů samozřejmě nehrozí projevy nežádoucího společenského chování z nudy, ale aktivní trávení volného času může výrazně zkvalitnit jejich život. Proto bych se také v jedné kapitole krátce chtěla zmínit i o nabídce pro seniory. A v závěru své práce celkovou nabídku hodnotím.

2 Zájmová činnost dětí a mládeže

Náplní volného času se zabývá poměrně nový obor **pedagogika volného času**. V rámci tohoto oboru se používá mnoho různých pojmů. Alespoň některé vysvětluji v následujícím textu.

Zájem je zpravidla schopnost trvalejšího zaměření na určitou činnost. Lidé se ve svých zájmech většinou liší. Člověk je ochoten své zájmy rozvíjet pokud ho baví a je při činnosti úspěšný. Vliv na volbu zájmů mají také kamarádi, rodiče a další autority. Aby se zájmy mohly rozvíjet, je třeba poskytnout vhodné příležitosti.

„Zájmová činnost je cílevědomá aktivita zaměřená na uspokojování a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností. Mají silný vliv na rozvoj osobnosti i na správnou společenskou orientaci.“²

„Zájmová činnost pravidelná se uskutečňuje celoročně v pravidelných intervalech (jednou nebo několikrát za týden) pod vedením kvalifikovaného vedoucího. Inspiruje vznik různých způsobů zájmových útvarů (kroužků, uměleckých souborů, sportovních družstev, klubů s volnější organizační strukturou, kurzů trvajících od několika měsíců až po jeden rok).“³

2.1 Rozdělení pravidelné zájmové činnosti

Čeští pedagogové volného času používají pro pravidelnou zájmovou činnost pojem zájmový útvar. Ten dále lze rozčlenit na kroužek, soubor, klub, oddíl a kurz

Kroužek – menší zájmový útvar, v němž se rozvíjí konkrétní zájmová činnost, při které se rozvíjí jak praktické činnosti tak tvořivé myšlení (např.: modelářský, rybářský,...)

Soubor – mívá zpravidla více členů. Výsledky činnosti bývají prezentovány na veřejnosti. Soubor může být např.: hudební, pěvecký, divadelní aj.

Klub – útvar, ve kterém převažuje volnější struktura činnosti, nevyžaduje se velká aktivita, program může být ustálený nebo variabilní (např.: sběratelský klub).

² Tamtéž s. 92.

³ HOFBAUER B. *Děti, mládež a volaný čas*. Praha : Portál, 2004, s. 21.

Oddíl – používá se převážně u sportovních útvarů, které jsou součástí většího organizačního celku. Ve struktuře DDM má charakter kroužku (např.: lyžařský oddíl, turistický oddíl).

Kurz – je omezen dobou trvání, jde zde o osvojení určitých vědomostí nebo dovedností. Po absolvování kurzu mohou účastníci dostat osvědčení o absolvování. Tvoří ho přednášky nebo lekce.⁴

2.2 Rozdělení schůzky zájmového útvaru

Pravidelné zájmové útvary předpokládají určitou pravidelnost zpravidla jedenkrát týdně.

Rozdělení jedné schůzky se může lišit podle obsahu, věku účastníků, místa konání atd. Přesto většinou vycházíme ze všeobecných pedagogických zásad, ze kterých vyplývá určení cíle schůzky (vzdělávacího nebo výchovného), volba a metoda činnosti, zvolení vhodných pomůcek a určení průběhu schůzky.

Během každé schůzky by se měla dodržovat určitá struktura. Začíná se zahájením a osobním přivítáním. Je důležité navodit příjemnou atmosféru. Děti se musí vhodně motivovat k činnosti. Během vlastní činnosti pedagog děti koordinuje, podněcuje k tvořivosti a činnost koriguje. Závěrem se činnost zhodnotí jak z pohledu dětí, tak pedagoga, domluví se činnost na příště a s dětmi se pedagog rozloučí.⁵

2.3 Rozdělení jednotlivých zájmových útvarů podle obsahu.

Do **zájmové činnosti společenskovední** patří jazykověda, také sběratelství, výchova k partnerství a rodičovství, pěstuje se při nich vztah k vlasti a mateřskému jazyku aj. Vedou k poznání aktuálního dění i některých historických událostí.

Při **zájmové činnosti pracovní-technické** se pracuje s různými materiály jako dřevo, textil, kov, modelovací hmota, také s různými technickými prostředky

⁴ Srov. PÁVKOVÁ J. s. 122.

⁵ Tamtéž s. 100.

z oblasti elektrotechniky, výpočetní techniky apod. Patří sem také např. příprava pokrmů a činnosti související s dopravní výchovou.

Během **zájmové činnosti přírodovědné** se děti věnují pozorování přírody, pěstují si vztah k živé i neživé přírodě, zabývají se ochranou přírody, pracují s encyklopediemi a atlasy, patří sem také pěstitelství a chovatelství.

Zájmové činnosti estetickovýchovné rozvíjí tvořivost, výtvarný, hudební, literární, dramatický a hudebně – pohybový projev. Dělí se dále na tři okruhy: výtvarný, hudební a literárně – dramatický. Při **výtvarné zájmové činnosti** se mimo jiné učí využití různých výtvarných technik, ale také poznávání a chápání výtvarného umění. **Hudební zájmové činnosti** zahrnují jak sólový, tak sborový zpěv, aktivní hraní na hudební nástroje i poslech hudby, tanec i cvičení při hudbě. **Literárně – dramatické zájmové činnosti** zahrnují četbu, přednes, dramatizaci, patří sem pokusy o literární tvorbu, návštěva divadel apod.

Cílem **zájmové činnosti tělovýchovného, sportovního a turistického zaměření** je seznamovat děti s různými druhy sportů a podněcovat v nich jejich aktivní provozování. Patří sem např. kondiční cvičení s hudbou i bez, branné sporty, turistika, pohybové hry, atletika, plavání aj.

Zájmové útvary smíšené jednotlivé činnosti se v nich různě prolínají.

2.4 Vhodnost zájmových útvarů dle vývojových etap dětí

Pro vývoj osobnosti je důležité, aby člověk měl nějaké zájmy a uměl kvalitně naplnit svůj volný čas. Zájmy by měly odpovídat věku.

„Vývoj je celistvý proces, který zahrnuje všechny složky, somatické, psychické i sociální v jejich vzájemné interakci.“⁶

„Vývoj vede ke vzniku kvalitativně nových forem, jejichž důsledkem je změna interakce jedince a prostředí stimulující další rozvoj.“⁷

V následujícím textu se nezabývám vývojem v celé jeho šíři. Zkratkovitě zmiňuji pouze oblasti a činnosti, díky kterým lze posoudit vhodnost jednotlivé zájmové činnosti pro určité věkové období.

⁶ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I : Dětství a dospívání*. Praha : Karolinum, 2005, s. 30.

⁷ Tamtéž s. 30.

Lidské životy můžeme rozdělit na období, která jsou alespoň z části vymezena biologicky, psychologicky a také sociálně.⁸ Asi ve třech letech začíná období, v němž se kladou základy socializace, tj. začlenění člověka do společnosti. V tomto období je vhodné začít u dětí budovat a rozvíjet zájmovou činnost.⁹

Rozdělení věkových období:

- předškolní dítě od 3 – 6 let
- mladší školní věk od 6 – 11 let
- starší školní věk od 11 – 15 let
- adolescence od 15 – 18 let

2.4.1 Předškolní věk 3 – 6 let

Vývoj dítěte je průběžný. „*Za první rok se toho v lidském životě nejvíce přihodí a vývoj je po tělesné i duševní stránce mnohem rychlejší než kdykoli později.*“¹⁰

Tříleté děti nadále fyzicky vospívají, ale pohyblivost už se spíše jen zdokonaluje. Děti jsou rychlejší a obratnější. V pěti letech dokáží skákat přes provaz snožmo i se střídáním nohou. Jezdí na mobilních hračkách, lezou na prolézačkách. Děti zvládají sebeobsluhu, dokáží zapínat i rozepínat knoflíky. Unesou plný hrneček bez toho, aby bryndaly. Zvládají i některé lehčí domácí práce. Naučí se rozeznávat barvy. Pětileté dítě už zvládá třídit předměty např.: podle velikosti, tvaru apod. Předškoláci mají bohatou fantazii a objasňují si její pomocí věci, kterým nerozumí. Přisuzují stejné vlastnosti živým i neživým věcem (např.: strom spinká, mrak chce strašit). Kreslí rádi, kreslení je pro ně hra i vyjadřovací prostředek. Rádi také modelují z plastelíny. V tomto věku jsou děti velmi zvědavé, hodně se vyptávají. Dokáží sledovat dost dlouhý děj. Milují pohádky. Dokáží se vžít do děje. Velmi rády si také hrají a zvládají složitější hry. Často hrají námětové hry (na vojáky, na prodavačky). Milují pohybové hry. Dokáží hrát jednodušší stolní hry. Jsou velmi rády ve společnosti jiných dětí

⁸ ŘÍČAN P. *Cesta životem*. Praha : Panorama, 1990, s. 53.

⁹ Tamtéž, s. 131.

¹⁰ Tamtéž, s. 85.

a dokáží si s nimi dobře hrát. „Každý si hraje sám pro sebe, je skupinou jen podněcován a účastní se na kolektivním ovzduší. Ani v rámci hry neexistuje opravdová spolupráce“.¹¹ Také už jsou rády úspěšné, předvádějí před ostatními, co už umí. Navazují přátelské vztahy, umí vyjádřit soucit s ostatními. Už jsou také schopné respektovat pravidla a příkazy.

V tomto věku jsou pro děti vhodné hry jak tvořivé tak didaktické. Hry musí odpovídat vývojovému stupni dítěte. „Osobité vyjadřovací schopnosti dětí se rozvíjejí při kreslení a malování, při mluvních a slovních hrách a při zpracování nejrůznějších materiálů.“¹²

2.4.2 Mladší školní věk

V tomto věku jsou děti zpravidla rychlé a obratné, roste jejich tělesná síla. Poměrně rychle se unaví, ale stejně rychle naberou nové síly. Tělesná obratnost, v tomto věku, hraje důležitou roli v tom, jaké budou mít postavení v kolektivu. Slabé a neobratné děti jsou někdy ostatními odstrkované.

Koordinace mezi zrakem a jemným pohybem se ještě vyvíjí, proto mají děti někdy potíže při psaní, složitějším vystřihování apod. Tím, že se naučí číst, se dostávají k celé řadě nových informací. Některé děti si oblíbí četbu knih.

Děti mladšího věku si stále rády hrají. Hry jsou ale složitější, přesnější, často v nich hraje velkou roli napodobování skutečnosti. Při stolních hrách potřebují uplatnit svou bystrost. Ze skupinových her jsou pro ně vhodné ty s jednoduchými pravidly např. na schovávanou.

„Děti mladšího školního věku velice rády cvičí a jsou vděčné za každou aktivitu, při které se protáhnou a odreagují.“¹³ Jsou pro ně vhodné týmové sporty. Učí se při nich souhře, schopnosti nadchnout se pro společnou věc, schopnosti čestně hrát i prohrát. Všechny děti se nedokáží prosadit ve sportu. Je vhodné jim najít nějakou jinou aktivitu, ve které by mohly vyniknout. Děti by se měly naučit

¹¹ PIAGET J., INHELDEROVÁ B. Psychologie dítěte. 3 vydání. Praha : Portál, 2000, s. 107.

¹² PAUSEWANGOVÁ E. 100 her k rozvoji tvořivosti v předškolním a mladším školním věku. 4 vydání. Praha : Portál, 1994, s. 5.

¹³ MARKOVÁ Z. Pohybové hry do tříd a družiny. Praha : Grada, 2005, s. 7.

chápat druhé a rozumět jim, měly by být schopné spolupracovat i domluvit se s druhými. K tomu jim pomáhá různá společná činnost. Je třeba v nich také podporovat tvořivou činnost. Účast na zájmových činnostech je pro ně důležitá.¹⁴

V tomto věku se děti mohou začít věnovat hře na hudební nástroj, začít s osvojováním cizího jazyka, rozvíjet výtvarné činnosti apod.

2.4.3 Starší školní věk

V tomto období dochází u dětí k velkým hormonálním změnám, které mají vliv jak na tělesný vývoj, tak na psychiku. V souvislosti s tělesným dospíváním se mění i jejich zevnějšek. Pro dospívající děti je důležité jak vypadají. Pochybnosti o svém vzhledu mívají někdy i ti nejatraktivnější dospívající. Věnují se rádi fyzickým aktivitám, které přispívají k lepšímu vzhledu.

Výrazně se mění také způsob jejich myšlení. Dospívající jsou schopni uvažovat hypoteticky, tedy i o možnostech, které reálně neexistují nebo jsou málo pravděpodobné. Zvládají více možností a také nacházejí více přijatelných řešení. Ty jsou pak schopni ověřit s realitou. Během dospívání se rozvíjí celková flexibilita myšlení, děti si postupně osvojují také abstraktní způsob myšlení. Nový způsob uvažování může u dospívajících někdy vést k pocitu nejistoty. Dospívající bývají často nadměrně kritičtí, chtějí uplatňovat své názory. Často jsou také přecitlivělí a vztahovační. Souvisí to s jejich nezralostí a nevyrovnaností. V tomto věku dovedou dobře ovládat svou pozornost a využívají různé strategie pro jejich udržení. Pro dospívající je velmi důležitý pobyt s vrstevníky. V partě se snaží vyniknout nebo alespoň nevybočovat. Často se pak nechají strhnout k nevhodnému chování např. k užívání drog. Navazují ale také pevná přátelství, založená na společných zájmech.

I dospívající děti si rádi zahrají různé hry, např. složitější stolní, karetní a samozřejmě počítačové. Oblíbený je také Internet, kde mohou jednoduše najít všechny možné informace, a také se zapojit do různých debat a diskuzí. Pokud se věnují sportu, dokáží intenzivně trénovat. Potřebují možnost porovnání svých

¹⁴ Srov. PAUSEWANGOVA E. 150 her k utváření osobnosti. 2. vydání. Praha : Portál, 1994, s. 75.

výkonů s ostatními. Přitahuje je romantika a tajemství. Dokáží mít trvalejší zájmy a věnovat se jim do hloubky. Rádi se věnují sportům jak kolektivním, tak individuálním. Jsou pro ně vhodné zážitkové hry, tvořivá činnost.

2.4.4 Adolescenti

Mezi patnácti a osmnácti lety se dosahuje vrcholného mládí. Tělesné proporce se mění. Pro adolescenty je velmi důležité jak vypadají. Často se obě pohlaví snaží zlepšit si postavu soustavným cvičením.

Adolescenti zpravidla uvažují bystře, přímočaře, rychle a originálně. Ovšem také ukvapeně, protože jim chybí dostatek životních zkušeností. Je pro ně velmi důležitý styk s vrstevníky. Dokáží věnovat dlouhý čas rozhovorům s nimi. Částečně ale také vyhledávají samotu. Rádi zkoušejí nové sporty a velmi oblíbené jsou sporty adrenalinové, které přinášejí velké vzrušující a intenzivní zážitky. Čím větší riziko, tím je činnost více přitahuje. Nebezpečí tkví v tom, že ještě nejsou schopni uvědomit a připustit si rizika, která jim hrozí. Občas zvolí činnosti, které jsou vyloženě nebezpečné a už ani nesouvisejí se sportem (např. jízda na spojnici mezi tramvajemi apod.)

V tomto věku je běžný zájem o moderní hudbu, módu, filmy. Oblíbený je Internet, který skrývá řadu možností. Hlavně u kluků přetrvává i obliba počítačových her. Adolescenti často začínají odmítat tzv. konzumní způsob života, projevují zájem o ekologii a o návrat k jednoduššímu a přírodnímu životnímu stylu. Pokud u nich přetrvávají zájmy z dřívějších období, často se jim věnují intenzivně a do hloubky. Sami už příliš nevyhledávají organizovanou činnost. Svým zájmům se často věnují individuálně nebo v náhodně vzniklých skupinách. Přitahují je také komerční podniky, kde je možnost hrát např. bowling, elektrické šipky, kulečník apod. Bohužel je zde i snadno dostupný alkohol. Kolem patnáctého roku zpravidla děti vycházejí ze základní školy, nastupují do nových škol a učilišť. Tento fakt částečně ovlivňuje nabídku zájmových činností pro adolescenty. Pro adolescenty jsou vhodné volnočasové kluby, kde si sami rozhodují o činnosti a není třeba dodržovat pevný řád. Na zájmové činnosti se aktivně podílejí, pedagog činnost jen lehce usměrňuje. *„Jistá míra rizika je*

*u některých programů kořením, bez něhož byste je sotva označili za zážitkové.*¹⁵

Cílem zážitkové pedagogiky je seberozvoj.

2.5 Vyhodnocení zájmových útvarů vzhledem k vývojovým etapám dětí

Zájmové útvary určené pro jednotlivé věkové skupiny jsou odvozené z jejich vývoje v jednotlivém věkovém období. Pedagog, který pracuje s dětmi a mládeží, by měl dokázat vytvořit bezpečné a tvořivé ovzduší, rozvíjet specifické vlastnosti jednotlivce a děti vhodně motivovat, aby udržel zájem o činnost. Toto je všeobecně platné. V další části práce uvádím, jaké jsou konkrétní možnosti zájmové činnosti ve Volarech.

3 Organizace zabývající se volným časem ve Volarech

V praktické části práce zjišťuji, zda i ve Volarech fungují jednotlivé pravidelné zájmové činnosti podle toho, jak se to píše v mnoha učebnicích, jestli je nabídka pestrá a vhodná pro všechny věkové skupiny. Navštívila jsem jednotlivé organizace, které se zabývají zájmovou činností pro děti, mládež a seniory a konkrétně se o nich zmiňuji v další kapitole.

3.1 Základní škola

3.1.1 Školní družina.

Školní družina ve Volarech patří organizačně pod ředitele Základní školy Volary. Během hlavních školních prázdnin není v provozu. O kratších prázdninách a volnech, která jsou v průběhu školního roku, je v provozu podle zájmu rodičů. V letošním školním roce navštěvuje školní družinu 75 dětí.¹⁶ Aby se vyhovělo podmínce, že v jednom oddělení nesmí být více jak 30 dětí, jsou v provozu tři oddělení školní družiny. Děti jsou v nich věkově promíchané.

Ráno je školní družina v provozu od 06:30hod. Ranní účast není povinná, nedělá se docházka. Ráno družinu využívají převážně dojíždějící děti. Je otevřeno pouze jedno oddělení. Program vyplňují většinou **jen volné činnosti**, do kterých patří hry jak konstruktivní, tak námětové a společenské.

¹⁵ ZOUNKOVÁ D. *Zlatý fond her III*. Praha : Portál, 2007, s. 28.

¹⁶ dle sdělení vedoucí družiny ZŠ Volary

Účast v odpolední družině je pro přihlášené děti povinná. Jejich nepřítomnost musí rodiče omluvit. **Odpoledne** je družina dětem k dispozici od 11:30 hod do 16:00 hodin. Děti sem přicházejí postupně, tak jak jim končí vyučování. Odpolední program začíná **volnou činností**. Děti hrají různé hry.

Dále následuje **hlavní činnost**. V této době probíhají různé typy výchov. **Výchova hudební** (zpěv, hra na jednoduché nástroje), **výtvarná** (kreslení, malování), **pracovní** (lepení, modelování, koláže), **literární** (poslech četby) nebo **tělesná** (hry v tělocvičně). Vždy záleží na dětech, který tip výchovy si zrovna zvolí. Vychovatelky se jen snaží, aby se jednotlivé typy výchov v rámci týdne dostatečně prostřídaly. Během hlavní činnosti také děti vymýšlejí a zkoušejí program na různé příležitostné akce. Všechna tři oddělení mají např. společný karneval, slaví společně Den dětí, připravují program na Den matek a maminky jsou samozřejmě do družiny pozvány. Před vánocemi děti chystají program na vánoční besídku, které se účastní všichni žáci 1. stupně.

Někteří rodiče si přejí, aby si jejich děti v rámci družiny udělaly domácí úkoly. Vychovatelky vyhovují tomuto přání a při práci na domácích úkolech na děti dohlížejí a kontrolují je.

Každé dítě musí mít vyplněnou přihlášku, o docházce se vede docházkový sešit. Vychovatel si stanoví týdenní program výchovné práce. Přehled výchovně-vzdělávací práce si vede v pedagogickém deníku. Za školní družinu se platí měsíčně 80 Kč.

3.1.2 Náboženství

Výuka náboženství je iniciována z církve. Ve Volarech se náboženství vyučuje jako nepovinný předmět na základní škole. Na tento předmět chodí 16 dětí.¹⁷ Většina dětí i pravidelně navštěvuje kostelní mše. Těchto 16 dětí je rozděleno na dvě skupiny a každá skupina se učí jednu vyučovací hodinu. Výuka probíhá vždy jednu hodinu týdně u obou skupin. Skupiny jsou rozděleny podle věku.

Tento předmět se vyučuje podle osnov na výuku o náboženství. Probírá se zde nauka o katechizmu, učí se vše o Biblii a o náboženských svátcích. Učení probíhá hravou formou, první skupina převážně kreslí, ve druhé skupině se dělají různé

¹⁷ dle sdělení pracovníka děkanského úřadu

testy. Mladší děti se učí desatero pomocí pracovních listů, které si různě vybarvují. Také jsou zde připravováni na své první Svaté přijímání. Starší děti zase hrají hru podobnou televizní soutěži „Kufř“, kde hádají různé předměty spojené s náboženstvím (kalich, kříž,...). Před Vánocemi si děti nacvičují koledy, které potom na Štědrý den zpívají v kostele.

Děti jsou za tento předmět klasifikovány jako za každý jiný. Proto při hodinách píší i písemky nebo jsou zkoušeny. Náboženství je uvedeno na závěrečném školním vysvědčení. Kontroluje se docházka a do třídní knihy učitel zapisuje probrané učivo. Náboženství ve Volarech vyučuje externí pracovník z děkanského úřadu.

3.2 Základní umělecká škola Volary

Základní umělecká škola ve Volarech byla uvedena do provozu rozhodnutím městského zastupitelstva 1. 9. 1991. Zřizovatelem základní umělecké školy je město Volary, školu navštěvuje 215 žáků.¹⁸ Jsou zde dva obory – hudební a výtvarný. Patří k ní také detašované pracoviště v Lenoře, které navštěvuje 20 žáků. Město Volary jako zřizovatel vytváří škole dobré podmínky pro její činnost. U žáků je snahou co nejvíce pozitivně stavět na tom, k čemu mají vlohy, umožnit jim růst, ale nenutit je do činností a výkonů, které by je mohly odradit.

Základní umělecká škola se významně podílí na vytváření kulturního ovzduší města i regionu. Společná dětská a mládežnická kapela se účastní většiny kulturních akcí ve městě, jak během školního roku, tak o prázdninách. Kapela také vystupovala mnohokrát v zahraničí.

Základní umělecká škola ve Volarech se pravidelně účastní celostátní soutěže základních uměleckých škol. Soutěž se koná každý rok a jednou za tři roky se střídají obory. Žáci výtvarného oboru se také účastní různých soutěží, některé jejich práce byly publikovány v odborných časopisech.

Volarská ZUŠ připravuje žáky k talentovým zkouškám na střední, ale i vysoké umělecké školy a dosahuje v tomto směru dobrých výsledků.

¹⁸ dle sdělení ředitele ZUŠ Volary

Dlouholetým zahraničním partnerem školy je Gymnázium Leopoldinum Passau, se kterým pořádá časté společné akce jak u nás, tak v zahraničí.

Volarská ZUŠ se stala jednou z pilotních škol pro vytváření nových vzdělávacích programů. Podílí se na finálním dotvoření rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké školství, na pilotním ověřování školního vzdělávacího programu a na vytvoření manuálu pro tvorbu školního vzdělávacího programu. Následnou činností je proškolení ostatních ZUŠ a seznámení s jednotlivými úskalími školního vzdělávacího programu.

Hudební obor je rozdělen na:

- 1) dechové nástroje – trubka, klarinet, saxofon, lesní roh, flétny a příčné flétny
- 2) klavírní nástroje – klavír a klávesové nástroje
- 3) bicí nástroje – bicí nástroje
- 4) smyčcové nástroje – housle
- 5) pěvecký obor – sólový zpěv, sborový zpěv

Výtvarný obor je rozdělen na:

- 1) malba
- 2) keramika
- 3) digitální zpracování fotografií

Základní uměleckou školu navštěvují děti od 5 do 18 let. Škola je rozdělena na přípravný stupeň, 1. stupeň, 2. stupeň a stupeň pro dospělé, ve kterém mohou žáci pokračovat po dosažení 18 let.

Přípravný stupeň je určen pro děti od 5 – 7 let, úplata za jedno pololetí je zde 750 Kč. K přijetí na základní uměleckou školu musí děti projít talentovými zkouškami. Na hudební obor musí prokázat smysl pro rytmus a zazpívat lidovou píseň. Ve výtvarném oboru se prokazuje smysl pro barvy (aby nenakreslily třeba zelené sluníčko,..) a správné držení tužky. Na přípravném stupni probíhá výuka v hudebním oboru v malých skupinkách po 2 – 4 žácích, protože 45 minut výuky je na jednoho žáka v tomto věku příliš mnoho. Ve výtvarném oboru jsou skupiny po 10 žácích, na tomto stupni se věnují pouze malbě

1. stupeň je určen pro děti do 14 let, úplata za jedno pololetí činí 1400 Kč. I zde se skládají talentové zkoušky na hudební obor ze zpěvu lidové písně a smyslu pro rytmus, u starších dětí ještě i ze hry na hudební nástroj. Talentové zkoušky na výtvarný obor se opět skládají ze smyslu pro barvy a z kresby, která již musí mít určitou úroveň. Na 1. stupni probíhá výuka v hudebním oboru jednotlivě, každé dítě má výuku samostatně. Ve výtvarném oboru probíhá skupinová výuka po 10 žácích. Na tomto stupni se začíná také pracovat s keramikou a s digitálním zpracováním fotografií. Žáci výtvarného oboru se věnují všem třem činnostem a sami si rozhodují, které se chtějí věnovat nejvíce.

2. stupeň je určen dětem od 14 – 18 let, úplata za jedno pololetí je 1400 Kč. Postupuje se v něm stejně jako na 1. stupni.

Žáků ve společném dětském a mládežnickém dechovém orchestru je 20. Výtvarný obor navštěvuje celkem 70 žáků. Na sborový zpěv chodí 45 žáků a 80 žáků se věnuje hře na sólové nástroje a sólovému zpěvu.

Žáci do základní umělecké školy docházejí pravidelně jednou týdně. S přibývajícímí léty, strávenými v umělecké škole, jim přibývají i další předměty. U hry na jednotlivé nástroje, přibude ještě hudební nauka a komorní hra. Tyto další předměty probíhají skupinovou výukou.

Základní umělecká škola patří pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Žáci zde dostávají, stejně jako na základní škole, každého půl roku vysvědčení s prospěchem. Každý žák, podle svého oboru, má i třídního učitele, který v třídní knize eviduje docházku a zapisuje do ní i probrané učivo.

Na Základní umělecké škole ve Volarech působí 10 učitelů v hudebním oboru. Proto, aby zde mohli pracovat, musí mít minimálně vystudovanou konzervatoř. Ve výtvarném oboru pracují 2 učitelé. Učitelé výtvarného oboru musí mít minimálně ukončené vzdělání na střední umělecké škole.

3.3 Dům dětí a mládeže

DDM Volary je odloučeným pracovištěm DDM Prachatice. Jednotlivé zájmové útvary DDM ve Volarech navštěvuje 342 dětí a dospělých a 51

maminek, které doprovázejí své malé děti.¹⁹ Pracují zde dva pedagogové volného času. Ostatní zájmové útvary vedou externisté.

Pod Domem dětí funguje 31 zájmových útvarů. Je v něm zastoupen velký rozsah zájmových činností od jazykových kroužků, přes různé výtvarné a přírodovědné činnosti, až po sportovní činnosti. Pod DDM ve Volarech patří i některé zájmové útvary provozované v okolních obcích. Většinou je zde vedou učitelé z místních škol. Za zájmové útvary se platí úhrada v rozmezí 400–600 Kč.

Od října 2007 je v DDM otevřený klub Okáčko pro starší děti a mládež. Klub má připomínat nízkoprahový klub, ale bohužel nesplňuje všechny náležitosti nízkoprahového klubu např.: vyplňují se zde na začátku roku přihlášky, kontroluje se zde docházka.

Další činností DDM je příležitostné hlídání předškolních dětí. Za tuto službu se platí 25 Kč. Také zde probíhá individuální hlídání handicapovaných dětí, které je zdarma. Dům dětí nabízí i výchovné programy pro Mateřské a Základní školy ve Volarech. Cena jednoho výchovného programu je 5 až 10 Kč na dítě.

DDM pořádá také různé příležitostné akce. Pravidelná zájmová činnost probíhá od začátku října do konce května. Příležitostná činnost pak během celého roku. Volarský DDM nabízí tyto formy zájmového vzdělávání: pravidelnou, příležitostnou, táborovou, osvětovou činnost, spontánní aktivity a individuální práci. K jednotlivým zájmovým útvarům musí vést externisté „Deník zájmového útvaru.“ (viz příloha č. 3)

Nabídka jednotlivých zájmových činností v **anglická školička I – II, je** rozdělena podle věku, navštěvuje jí 22 dětí ve věku 4 – 12 let. **Francouzština** je určena pro všechny starší 12 let a v současnosti jí navštěvuje 5 dětí a 3 dospělí. **Německý jazyk pro mírně pokročilé** je taky určen pro všechny starší 12 let a zde je 7 dětí. **Německý jazyk pro pokročilé** je také pro starší 12 let. Nyní ho navštěvuje 6 dospělých. **Jazykové hrátky**, zde se napravují poruchy řeči a je určen pro děti od 4 do 8 let, nyní ho navštěvuje 8 dětí. **Máme rádi pohádky** pro všechny od 7 let, navštěvuje ho 9 dětí. **Hravé pečení** pro všechny děti od 5 let, v současné době sem chodí 8 dětí. **Barvínek** pro děti ve věku 5 – 10 let,

¹⁹ dle sdělení vedoucí DDM Volary

navštěvuje ho 13 dětí. **Modelář – železniční modelář** je určen pro všechny od 7 let, nyní sem dochází 10 dětí. **Ornitologický** pro děti od 6 – 18 let, navštěvuje ho 7 dětí. **Rekreační sporty a poznávací činnosti v přírodě** pro děti od 6 do 18 let, v současnosti má 17 dětí. **Já, ty a míč** je určen pro všechny i handicapované od 6 let, navštěvuje ho 15 dětí. **Moderní gymnastika** pro děvčata od 5 do 15 let, nyní ji navštěvuje až 28 dětí. **Kolektivní hry** pro děti od 12 – 18 let, navštěvuje ho 6 dětí. **Karate** je určeno všem od 6 let, nyní ho navštěvuje 27 dětí. **Orientální tance** pro dívky a ženy od 12 let, navštěvuje 30 dětí a dospělých. **Cvičení s kojenci** pro děti od 3 – 6 měsíců + jejich maminky, navštěvuje ho nyní 15 dětí. **Duhové klubičko I** pro děti od 1 – 2 let, v současné době sem dochází 11 dětí s maminkami. **Duhové klubičko II** pro děti od 2 – 3 let s doprovodem maminky, navštěvuje ho nyní 7 dětí. **Duhová školička I** pro děti od 3 – 6 let a jejich maminky, navštěvuje jí 13 dětí. **Duhová školička II** je určena dětem od 3 do 6 let + maminky, navštěvuje jí nyní 5 dětí. **Hra na kytaru** pro všechny od 7 let, navštěvuje jí 7 dětí. **Dámský klub** určen pro všechny dívky a ženy od 13 let, navštěvuje ho 6 dospělých. **Klub dětí a rodičů Stožec** pro všechny starší 3 let, chodí sem nyní 12 dětí. **Klub dětí Zbytiny** je určen dětem od 6 do 15 let, navštěvuje ho 16 dětí. **ÓKÁČKO** spontánní činnost pro děti od 11 – 18 let, navštěvuje ho nyní cca 21 dětí. **Klub seniorů** věk není omezen a účastní se ho 8 seniorek. (více viz příloha č. 5)

DDM Prachatice – Běžecké lyžování

Běžecké lyžování mělo ve Volarech dlouholetou tradici. Dřívější trenéři se snaží o znovu otevření tohoto oddílu. Je především určen pro předškolní a mladší školní věk. Samozřejmě se kroužku mohou zúčastnit děti kteréhokoliv věku. V současné době ho navštěvuje 9 kluků předškolního věku a 1 děvče z 8 třídy.²⁰ Příprava probíhá třikrát týdně, vždy hodinu a půl, v tělocvičně Základní školy ve Volarech. V tělocvičně probíhají činnosti jako je lehká atletika, míčové hry. Děti navštěvují také volarský bazén. Pokud jsou dobré sněhové podmínky, trénují v okolí Volar na lyžích, jinak provozují turistiku. V zimě se věnují tréninku na

²⁰ dle sdělení vedoucího ZÚ

sněhu i o víkendech. Jelikož letošní zima nebyla moc příznivá, tak za sněhem dojížděli. Několikrát měli celodenní soustředění na Zadově a v jiných šumavských střediscích. Cílem je, dostat děti na takovou úroveň lyžování, aby se mohly zúčastňovat minimálně závodů pořádaných v rámci bývalého okresu. Tento oddíl patří pod DDM Prachatice. Platí se za něj úplata 600 Kč za rok, rodiče navíc přispívají na soustředění. Část nákladů je pokryta ze sponzorských darů.

Vedoucí každého zájmového útvaru vede Deník. V Deníku se eviduje docházka, je v něm nastíněn program na celý rok a dále stručné popsání naplně jednotlivých schůzek

3.4 TJ Tatran

TJ Tatran sdružuje několik sportovních oddílů.

3.4.1 Fotbal

Fotbal je velmi rozšířená sportovní aktivita. Hraní fotbalu nevyžaduje žádné speciální vybavení, jen míč a nějaký prostor, kde se hraje. Ti, kteří se chtějí věnovat fotbalu na vyšší úrovni nebo dokonce profesionálně, se sdružují ve sportovních oddílech. Fotbalový oddíl působí i ve Volarech. Také zde se fotbalu věnuje poměrně dost dětí, dorostu i dospělých.

Fotbal je rozdělen podle věkové kategorie na:

- 1) **Mladší přípravku** – pro děti od 6 – 8 let. Která ve Volarech není
- 2) **Starší příprava** – pro děti od 8 – 10 let. Za ní zde hraje 15 dětí
- 3) **Mladší žáci** – pro děti od 10 – 12 let

- 4) **Starší žáci** – pro děti od 12 – 15 let. Mladší a starší žáci jsou zde sloučeni do jedné kategorie a hraje zde 20 dětí.
- 5) **Dorost** – pro mládež od 15 – 18 let. V dorostu nyní hraje 20 kluků.²¹
- 6) **Dospělí** – od 18 let.

Volarským dětem se v současnosti věnují dva trenéři v každé kategorii. Fotbal je činnost provozovaná s malými přestávkami celoročně, tedy i o hlavních

²¹ dle sdělení trenérů

prázdninách. Zápasy se zpravidla odehrávají během víkendu. Tréninky probíhají dvakrát týdně po jedné hodině. Podzimní a jarní část se odehrává v tělocvičně základní školy. Přes léto se trénuje na hřišti Tatranu Volary, pod který fotbalisté spadají. Hlavní náplní tréninků je naučit se základům hry a ty pak dále rozvíjet a zdokonalovat. Při tréninku se klade důraz na pohybovou aktivitu, rychlost, vytrvalost, soudržnost, aby výsledku dosáhli všichni, nejen jednotlivci. Naučí se při něm také myslet na ostatní a věková rozmanitost naučí starší pomáhat mladším. Snaha je, aby tréninky probíhaly zábavnou formou, aby děti hra nepřestala bavit.

Pro jednotlivé oddíly je velkou motivací účast v soutěžích. V rámci fotbalu se hrají různé typy soutěží, oddíly jsou rozděleny do skupin jak podle věku, tak podle výkonnosti. Okresní fotbalový svaz v Prachaticích pořádá vždy zimní a letní soutěže s podtitulem „Fotbal proti drogám“. Dále také vybírá Okresní fotbalový svaz Prachatice nejlepší žáky do krajského týmu. Každoročně se do tohoto výběru dostanou 2 – 3 volarští žáci. To ukazuje na dost dobrou úroveň volarského fotbalu.

Samozřejmě se na trénincích kontroluje docházka a ti, s co nejmenšími absencemi, mají více šancí si zahrát v mistrovských zápasech. Fotbalisté platí členský příspěvek ve výši 100 – 300 Kč za rok. Výše příspěvku je odstupňována podle věku. Každý, kdo si chce zahrát při zápasech, musí také mít vyřízenou registraci u Českomoravského fotbalového svazu.

Fotbal je převážně mužský sport, ale mohou se mu věnovat i děvčata. Ta však mohou hrát soutěže jen do věkové kategorie starších žákyň. Pokud by chtěly hrát nadále v soutěži, musí přejít do ženské ligy. Z Volar takto odešlo jedno děvče a dnes hraje za juniorky ve Spartě Praha. Fotbal přináší radost a sportovní vzrušení nejen hráčům, ale i fandícím divákům.

3.4.2 Aerobic

Kroužek aerobiku vede cvičitelka, která vede i cvičení pro dospělé ženy. Dětský kroužek navštěvuje 14 dívek ve věku 10 – 15 let.²² Scházejí se vždy na jednu hodinu týdně, v tělocvičně základní školy. Aerobic je cvičení na hudbu.

²² dle sdělení cvičitelky

Cvičení je rozděleno na rychlejší a pomalejší část. Při rychlejší části se děvčata učí jednotlivé kroky, které později kombinují do různých krokových sestav. Ke cvičení se také používají stepovací bedny. Děvčata si cvičením zlepšují celkový postoj, učí se také jak při cvičení dýchat. Dále mívají pomalejší část, během které se věnují posilování, používají činky a také speciální gumy na cvičení. Děvčata se neúčastní žádných soutěží. Soutěže tohoto typu se nikde v nejbližším okolí nekonají. Aerobic cvičí jen pro radost z pohybu, starší dívky cvičí také pro udržení dobré postavy. Roční poplatek za kroužek je 400 Kč. Cvičí se pouze během školního roku.

3.4.3 Klub českých turistů.

Klub českých turistů navštěvuje na pravidelných schůzkách 5 dětí ve věku 2 – 16 let. Vzhledem k nízkému počtu dětí, se schůzky konají dohromady s dospělými. Scházejí se na dvě hodiny, pravidelně jedenkrát týdně na základně Klubu českých turistů. Děti se na schůzkách učí znát turistické značky, číst v mapách, učí se zábavnou formou zajímavosti o naší zemi apod. Program je samozřejmě uzpůsoben věku, malé děti si zpravidla jen hrají. Všichni se učí jak se chovat v přírodě, jak a kde lze rozdělovat oheň, znát chráněné druhy rostlin i zvířat. Na základně také často vaří venku na ohni jednoduchá jídla. Dvakrát do roka pro ně dospělí přichystají zábavné soutěže – Hry pod Boubínem. Kromě pravidelných schůzek se konají různé výlety o víkendech. Každé dítě má turistickou knížku, do které sbírá razítka. Razítka může získat na turisticky zajímavých místech. Za pět razítek dětem náleží odměna. Každý člen i děti platí členský příspěvek 120 korun na rok. Činnost Klubu českých turistů upravují Stanovy klubu českých turistů.

3.5 Ostatní organizace

3.5.1 Plavecký kroužek.

Kroužek je provozován ve Volarském bazénu. Navštěvuje ho 13 dětí ve věku od 6 – 15 let.²³ Podle věku jsou děti rozděleny na dvě skupiny. Každá skupina má

²³ dle sdělení plavčíka

jednu hodinu týdně. Do kroužku chodí děti pro to, aby se zdokonalily v samotném plavání, naučí se také jednotlivé plavecké styly. Hrají i různé hry ve vodě. Během kroužku se dětem věnuje zkušená plavčice. Plavecký kroužek nezastřešuje žádná sportovní organizace, nejedná se o oddíl, děti se tedy neúčastní žádných oficiálních závodů. Samozřejmě si občas zorganizují závody v rámci kroužku. Za tento kroužek platí úplatu 350 Kč na rok, kroužek se nekoná o hlavních prázdninách. Každé dítě musí s přihláškou na kroužek předložit také potvrzení od lékaře, že se může věnovat plavání. Na kroužku se eviduje docházka.

3.5.2 Junák – svaz skautů a skautek České republiky.

Skauting je celosvětově největší výchovné hnutí pro děti a mladé lidi. Ve Volarech a Lenoře působí společný oddíl Boubín. V současnosti ho navštěvuje 15 dívek a 8 chlapců.²⁴ Děti jsou v rozmezí od 6 do 18 let. Scházejí se pravidelně každý týden na dvě hodiny. Oddíl děvčat je ještě rozdělen na dvě skupiny. Skautská klubovna se nachází v Lenoře, volarské děti tam dojíždějí. Platí se roční poplatek ve výši 300 Kč. Skauting umožňuje dětem žít a dělat věci společně a staví před ně příležitosti, které jsou zároveň zábavou, hrou a zároveň způsobem jak poznávat nové věci. Program skautů je všestranný. Zaměřují se na pobyty v přírodě, turistiku, sporty, hry. Věnují se také tvořivé činnosti, vaření, zábavnou formou se dozvídají informace z kultury, historie i ze světa.²⁵ Skauti z oddílu Boubín se mimo pravidelné činnosti účastní různých víkendových akcí, aktivně se účastnili charitativní Tříkrálové sbírky, také každý rok prodávají své rukodělné výrobky na předvánočních trzích konaných ve Volarech. Organizují příležitostné akce pro širokou veřejnost, naposledy to byl turnaj ve stolních hrách. Jejich roční činnost vrcholí vždy o letních prázdninách, kdy si vše co se naučili, vyzkoušejí během čtrnáctidenního tábora.

3.5.3 Mladí hasiči

Mladí hasiči jsou pod vedením Dobrovolného hasičského sboru Volary. Dobrovolní hasiči se podílejí na mnoha kulturních akcích ve Volarech např.:

²⁴ dle sdělení vůdkyně

²⁵ PRŮCHA J., WALTEROVÁ E. a kol. Pedagogický slovník. 4 aktual. vydání. Praha : Portál, 2003, s. 214.

slavnosti dřeva, pálení čarodějnic, při ukázkách záchranného integrovaného systému. Podstatnou část celoroční činnosti Mladých hasičů tvoří hra PLAMEN, která má více jak 35-ti letou tradici.

Tato hra je soutěžně výchovná, rozpracována na celý školní rok, tedy od září do června a zpravidla je rozdělena na dvě soustředění a to podzimní a jarní sraz.

Rozdělení jednotlivých disciplín je na úvaze a možnostech jednotlivých okresů.

Soutěžní disciplíny jsou braně sportovní jako například:

- Závod požárníkové všestrannosti (branný závod s plněním úkolů)
- Štafeta CTIF (soutěž podle mezinárodních pravidel)
- Požární útok CTIF
- Štafeta 4 x 60 m (viz příloha č. 4)
- Požární útok
- Štafeta dvojic

A další úkoly, které jsou součástí těchto disciplín.

Mladé hasiče ve věku 6 – 15 let navštěvuje 16 dětí,²⁶ které jsou rozděleny na mladší a starší hasiče. Jejich příprava na soutěže se v zimním období odehrává v tělocvičně na základní škole, kde trénují vytrvalost, zručnost a spolupráci. V letním období pak trénují venku. Tam si mohou vyzkoušet už konkrétní činnosti se všemi pomůckami, potřebnými pro závody např.: hadice, čerpadla a samozřejmě vodu. Trénují zde mladší a starší hasiči dohromady, jednu hodinu týdně. Dále je tu dorost, který navštěvuje 10 dětí ve věku 15 – 18 let.²⁷ Ty přes zimní období trénují také v tělocvičně základní školy. Jejich tréninky probíhají jednu hodinu v sobotu, protože přes týden je většina dětí na internátech. V podstatě mají stejný tréninkový program jako mladší a starší hasiči.

²⁶ dle sdělení vedoucího hasič. sboru

²⁷ totéž

3.5.4 Místní organizace rybářského svazu Volary

3.5.4.1 Sportovní rybáři

Místní organizace rybářského svazu Volary provozuje oddíl sportovních rybářů. Do oddílu je přihlášeno 12 dětí ve věku 6 – 18 let.²⁸ Každý, kdo chce být sportovním rybářem, musí mít platný registrační průkaz pro sportovního rybáře. Veškerá činnost oddílu spočívá v trénování a přípravě na soutěže. Soutěží se ve dvou kategoriích. První kategorie, žákovská, je určena pro děti do 15 let. Druhá, juniorská, je určena pro věk 15 – 18 let. Žáci i junioři mohou společně soutěžit také v družstvech, zde se věk nerozlišuje.

Příprava sportovních rybářů na soutěže je rozdělena na zimní a letní. Během zimní přípravy (říjen – duben) se trénuje v tělocvičně základní školy. Tréninky probíhají dvakrát týdně, vždy hodinu a půl. Docházka na tréninky se eviduje. Letní příprava se koná venku. Jelikož jsou závody téměř každý druhý víkend, je letní příprava velmi intenzivní, probíhá na dvou travnatých plochách v blízkosti bydliště některých členů oddílu.

Sportovní rybáři nepotřebují ke své činnosti ani vodu ani ryby. Jejich činnost je velmi náročná na přesnost a na schopnost se soustředit. Členové oddílu se účastní Mistrovských, Pohárových a Ligových soutěží. Také ostatních soutěží například krajských přeborů, které nejsou pod záštitou úřadu pro Ústřední odbor rybolovné techniky. Děti soutěží v rybolovné technice, která se skládá z pětiboje. Pětiboj obsahuje tyto disciplíny: **1)moucha – skisch, 2)moucha – dálka, 3)arenberg, 4)zátěž – skisch, 5)zátěž – dálka.** V rybolovné technice se závodí ještě v sedmiboji a víceboji, ale v těchto disciplínách závodí pouze dospělí.

Volarští sportovní rybáři mají ve svém oddíle velmi úspěšné sportovce, kteří reprezentují Českou republiku. Do reprezentace se nominují, pokud se zúčastní tří vybraných nominačních závodů a umístí se na medailových pozicích. Nejúspěšnější z nich, Barbora Míková, byla velmi úspěšná jako žákyně, daří se jí i v juniorské kategorii. Z loňského Mistrovství Evropy Juniorů, konaného v Rakousku, si přivezla ze sedmi možných medailí šest zlatých a jednu stříbrnou. Stala se tak šestinásobnou mistryní Evropy. Ale i další členové oddílu se

²⁸ dle sdělení trenéra

v soutěžích umísťují na předních místech. Sportovní rybáři tak vzorně reprezentují město Volary nejen v naší republice, ale i v zahraničí.

Za členství v oddíle neplatí sportovní rybáři žádnou úplatu ani členský příspěvek. Finančně je podporuje Místní organizace rybářského svazu Volary, Jihočeský územní svaz rybářů, město Volary a další sponzoři. Skvělé výsledky sportovních rybářů jsou velmi pozitivním příkladem pro děti a mládež ve městě.

3.5.4.2 Rybáři

Místní organizace Českého rybářského svazu Volary organizuje také rybářský kroužek. Celkem tento kroužek navštěvuje 6 chlapců v rozmezí 10 – 14 let.²⁹ Scházejí se pravidelně jedenkrát týdně na jednu hodinu. V rámci kroužku probírají celý obsah rybářského řádu, učí se poznávat jednotlivé druhy ryb a znát dobu jejich hájení. Dozívají se i další informace týkající se ryb a rybolovu.

Rybářská legislativa je poměrně složitá a podle nového zákona o rybářství mají děti stejná práva a povinnosti jako dospělí členové. I každé z dětí musí tedy mít členskou legitimaci, platný rybářský lístek a povolenku k rybolovu. Všichni členové mají povinnost zúčastňovat se brigád. Děti tuto povinnost splňují tím, že pravidelně dochází na kroužek. Místní organizaci Českého rybářského svazu platí děti členský příspěvek 100 Kč ročně.

4 Rozdělení zájmové činnosti

4.1 Podle oborů

zájmové činnosti pracovní-technické									
DDM		ZUŠ		TJ Tatran		Škola		ostatní organizace	
zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí
Hravé pečení	8	-	-	-	-	-	-	Mladí hasiči	26
Modelář - železniční modelář	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Barvínek	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Dámský klub	6	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem 63									

²⁹ dle sdělení vedoucího MO ČRS Volary

zájmové činnosti přírodovědné									
DDM		ZUŠ		TJ Tatran		Škola		ostatní organizace	
zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí
Ornitologický Kroužek	7	-	-	-	-	-	-	rybářský kroužek	6
Rekr. sporty a pozn. činn. v přírodě	17	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem 30									

zájmové činnosti tělovýchovného, sportovního a turistického zaměření									
DDM		ZUŠ		TJ Tatran		Škola		ostatní organizace	
zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí
Já, ty a míče	15	-	-	Fotbal	55	-	-	Sportovní rybáři	12
Moderní gymnastika	28	-	-	Aerobic	14	-	-	Plavání	13
Kolektivní hry	6	-	-	Turisté	5	-	-	-	-
Karate	27	-	-	-	-	-	-	-	-
Cvičení s kojenci	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Duhové klubičko I.	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Duhová školička II.	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Běžecké lyžování	10	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem 216									

zájmové činnosti smíšené									
DDM		ZUŠ		TJ Tatran		Škola		ostatní organizace	
zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí
Duhové klubičko II.	7	-	-	-	-	Školní družina	75	Skauti	23
Duhová školička I.	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Klub dětí Stožec	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Klub dětí Zbytiny	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Okáčko	21	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem 167									

zájmové činnosti společenskovední									
DDM		ZUŠ		TJ Tatran		Škola		ostatní organizace	

zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí
Anglická školička	22	-	-	-	-	Náboženství	16	-	-
Franc. jazyk	8	-	-	-	-	-	-	-	-
NJ pro mírně pokročilé	7	-	-	-	-	-	-	-	-
NJ pro pokročilé	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Jazykové hry	8	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem 67									

zájmové činnosti estetickovýchovné									
DDM		ZUŠ		TJ Tatra		Škola		ostatní organizace	
zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí	zájmový útvar	počet dětí
Výtvarné zájmové činnosti									
-	-	Malba	70	-	-	-	-	-	-
Hudební zájmové činnosti									
-	-	Dechový orchestr	20	-	-	-	-	-	-
Hra na kytaru	7								
-	-	Sborový zpěv	45	-	-	-	-	-	-
-	-	Sólové nástroje a sólový zpěv	80	-	-	-	-	-	-
Literárně – dramatické zájmové činnosti									
Máme rádi pohádky	9	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem 231									

Počty dětí navštěvující jednotlivé obory			
zájmové činnosti	děti	zájmové činnosti	děti
Společenskovědní	67	tělovýchovného, sportovního a turistického zaměření	216
pracovní-technické	63	esteticko výchovné	231
přírodovědné	30	smíšené	167

Nabídka podle oborů činnosti

V tabulkách jsou rozepsány jednotlivé organizace a jejich nabídka, rozdělená podle oborů zájmové činnosti. Nejpestřejší nabídku má DDM, lze zde najít všechny obory pravidelné zájmové činnosti. Nejvíce je navštěvována esteticko – výchovná činnost 231 dětí. V tomto oboru nejvíce dětí navštěvuje činnost

zaměřenou na sólový zpěv a hru na hudební nástroj. Další nejvíce navštěvovaná činnost zde je malba, kterou navštěvuje až 70 dětí. Této činnosti se nejvíce dětí účastní v rámci ZUŠ. Na sportovní a turistické činnosti se specializuje TJ Tatran. Sportovní nabídku doplňují také další organizace a celkem se sportu věnuje 216 dětí. U sportovních činností vítězí s 55 dětmi jednoznačně fotbal. Druhým nejnavštěvovanějším kroužkem, určeným pro děvčata, je moderní gymnastika, kterou navštěvuje 28 děvčat a hned další nejnavštěvovanějším kroužkem je karate s 27 účastníky. Jednotlivé obory se různě prolínají v rámci smíšené činnosti. Ta je charakteristická např. pro ŠD. Smíšeným činnostem se věnuje 167 dětí. V tomto oboru vede školní družina, kterou navštěvuje 75 dětí. Na druhém místě jsou Skauti s 23 dětmi. Pracovně – technické činnosti nabízí v rámci svého kroužku Sbor dobrovolných hasičů, který navštěvuje 26 dětí, což je nejvíce v této oblasti zájmové činnosti. DDM nabídku doplňuje dalšími kroužky, celkem se této činnosti věnuje 63 dětí. Nejméně dětí se věnuje přírodovědným činnostem a to 30. Vykonávat je mohou v rámci rybářského kroužku, který navštěvuje 6 chlapců a některých zájmových útvarů v DDM. Zde vítězí rekreační sporty a poznávací činnosti v přírodě na tento kroužek chodí 17 dětí. Zájmové činnosti společensko vědní se ve Volarech věnuje 67 dětí. 22 dětí navštěvuje anglickou školičku, na druhém místě je náboženství, které navštěvuje 16 dětí. Je vidět, že i do zájmových činností zasahuje módní trend. Proto se návštěvnost v jednotlivých kroužcích liší od dob minulých.

4.2 Podle věku

	zájmový útvar	ZÚ podle věku					
		věk					
		0 – 1	1 – 3	3 – 6	6 – 10	10 - 15	15 - 18
Dům dětí a mládeže	Anglická školička I-III			—	—		
	Francouština					—	—
	NJ pro mírně pokročilé					—	—
	NJ pro pokročilé					—	—
	Jazykové hrátky			—			
	Hravé pečení			—	—	—	—
	Modelář - železniční modelář				—	—	—
	Barvínek			—	—		
	Dámský klub					—	—
	Rekr. sporty a pozn. činn. v přírodě				—	—	
	Ornitologický kroužek				—	—	
	Já, ty a míče				—	—	—
	Moderní gymnastika			—	—	—	
	Kolektivní hry					—	—
	Karate				—	—	—
	Cvičení s kojenci	—					
	Duhové klubíčko	—	—				
	Běžecské lyžování			—	—	—	
	Duhová školička			—			
	Klub dětí Stožec			—	—		
	Klub dětí Zbytiny				—	—	
	Okáčko					—	—
	Máme rádi pohádky				—	—	—
	Kytara				—	—	—

ZUŠ	zájmový útvar	ZÚ podle věku						
		věk						
		0 – 1	1 – 3	3 – 6	6 – 10	10 – 15	15 – 18	18 a více
	Malba				—	—	—	—
	Dechový orchestr				—	—	—	—
	Sborový zpěv				—	—	—	—
	Sólové nástroje a sólový zpěv				—	—	—	—

TJ Tatran	zájmový útvar	ZÚ podle věku						
		věk						
		0 – 1	1 – 3	3 – 6	6 – 10	10 – 15	15 – 18	18 a více
	Fotbal				—	—	—	—
	Aerobic					—	—	—
	Turisté		—	—	—	—	—	—

Škola	zájmový útvar	ZÚ podle věku						
		věk						
		0 – 1	1 – 3	3 – 6	6 – 10	10 – 15	15 – 18	18 a více
	Náboženství				—	—	—	—
	Školní družina				—	—	—	—

Ostatní organizace	zájmový útvar	ZÚ podle věku						
		věk						
		0 – 1	1 – 3	3 – 6	6 – 10	10 – 15	15 – 18	18 a více
	Mladí hasiči				—	—	—	—
	Rybářský kroužek					—	—	—
	Sportovní rybáři				—	—	—	—
	Plavání				—	—	—	—
	Skauti				—	—	—	—

Nabídka podle věku

Ve výše uvedených tabulkách jsou rozepsány jednotlivé organizace a jejich nabídka vzhledem k věku, pro který je určena. Děti se neustále vyvíjejí a v závislosti na věku se mění jejich zájmy. Všechny organizace mají určené věkové hranice, od kterých je jejich nabídka vhodná. Nejširší nabídka je pro děti mladšího a staršího školního věku. Méně zájmových útvarů je určeno adolescentům. Děti v tomto věku zpravidla dojíždějí za vzděláním a mají tak méně volného času. V DDM jsou zájmové útvary určené dětem od kojeneckého věku, přes školní věk až do dospělosti a také pro seniory. I do ZUŠ chodí děti od 5 let, adolescenti i dospělí. Fotbalu se také mohou děti věnovat už od školního věku až do dospělosti. Ani Klub českých turistů není omezen věkem. Tam, kde je u jedné zájmové činnosti stanoveno široké věkové rozmezí, se s dětmi pracuje ve skupinách. S přibývajícím věkem se také zvyšuje náročnost činnosti.

5 Zhodnocení nabídky

Nabídka pravidelné zájmové činnosti ve Volarech je poměrně široká. Je určena všem věkovým kategoriím, od malých dětí až po seniory. Jsou v ní zastoupeny všechny obory zájmové činnosti.

Pedagogicky je činnost ovlivňovaná ve ŠD, v ZUŠ a v DDM. V DDM sice někteří externí pracovníci nemají pedagogické vzdělání, ale stálí zaměstnanci jsou pedagogové volného času, činnost organizují a kontrolují, vedoucí vykonává pravidelné hospitace v jednotlivých zájmových útvarech. Dům dětí a mládeže je otevřený opravdu všem. Zájmových útvarů se zúčastňují i různě hendikepované děti. I když není bezbariérový, již několik let navštěvuje kroužky velmi těžce postižená holčička, pro kterou je to jediná příležitost být v kolektivu s ostatními dětmi. Také pro děti vzdělávané formou domácí školy, je účast v kroužcích možností, jak získat nové dovednosti, zkušenosti a být v kolektivu.

Školní družina je určena pouze dětem mladšího školního věku. ŠD má kromě funkce kvalitního naplnění volného času také funkci sociální, o děti je postaráno každý pracovní den, v případě zájmu rodičů i o kratších prázdninách.

ZUŠ nabízí kvalitní výuku uměleckých oborů, navštěvují ji jak předškolní a školní děti, tak dospělí. Podmínkou přijetí do ZUŠ je ale určitá míra talentu.

Další organizace nabídku vhodně doplňují. TJ Tatran zaštiťuje různé sportovní oddíly. Velkou výhodou je, že děti zde mohou pokračovat v činnosti i po dosažení 18 let, v oddílech pro dospělé. Fotbal je jediná zájmová činnost, které se ve větší míře věnují romské děti. Velmi pestrá činnost nabízejí Skauti. Technicky založené děti mohou navštěvovat mladé hasiče. Děti, které navštěvují tento kroužek, se často v dospělosti zapojují mezi dobrovolné hasiče, kroužek je vlastně příprava na jejich činnost. Také rybáři nabízejí zájmovou činnost, které se lze věnovat od dětského až do seniorského věku.

Přesto jsou stále děti, které se nevěnují žádné zájmové činnosti. Ukázaly to i výsledky dotazníku, určeného žákům 8. a 9. ročníku. Všechny organizace mají snahu, aby jejich nabídku využilo co nejvíce dětí. Svou činnost prezentují v tisku, hlavně v měsíčníku Volarský zpravodaj, také v kabelové televizi. Informace a nabídky lze najít ve vývěskách a na informačních tabulích. Jednotlivé organizace pořádají dny otevřených dveří a jednorázové akce, určené pro širokou veřejnost, kde předvádějí svou činnost.

Současná nabídka by se mohla doplnit a práci s počítači, a o některé nové druhy sportů, hlavně o moderní tanec, o které děti projevíly velký zájem. Ve Volarech také schází nějaký otevřený volnočasový klub, který by byl převážně pro starší děti vhodnou alternativou pro trávení volného času.

6 Dotazníkové šetření

6.1 Cílová skupina

Cílovou skupinou mého dotazníku byly 14–15 leté děti. Děti v tomto věku procházejí pubertálním obdobím. Pubertu provází různé psychosociální změny, zejména odpoutávání se od dozoru dospělých, touha po dobrodružství, touha zkoušet nové věci, snaha najít ocenění u kamarádů, ale současně malé životní zkušenosti. *„Oslabenost nervové soustavy v důsledku dospívání, zvýšená dráždivost a senzitivita právě tak jako kumulující se nároky různých*

*společenských požadavků činí pubertu citlivější i na působení různých negativních vlivů.*³⁰ Děti tak poměrně snadno sklouznou k nevhodným činnostem. Zajímalo mne tedy, jak využívají nabídku pravidelné zájmové činnosti děti výše uvedeného věku a také, jaká zájmová činnost jim ve Volarech schází.

6.2 Forma dotazníku

V záhlaví dotazníku jsou pokyny pro vyplnění a kolonka pro věk. Dotazník jsem rozdělila po řádcích na jednotlivé okruhy zájmových činností: na přírodovědnou, pracovní – technickou, sportovní, jazykovou, hudební, esteticko – výtvarnou a ostatní činnost. Volila jsem podrobnější rozlišení, aby se děti lépe orientovaly. K tomu jsem nechala volný řádek pro upřesnění činnosti, zda hrají fotbal nebo chodí hrát na klavír či zpívat atd. Samozřejmě je tam i řádek pro ty, co nenavštěvují žádnou zájmovou činnost. Poslední otázka, kterou jsem do dotazníku dala, byla, jakou pravidelnou činnost by chtěly navštěvovat. (viz příloha č. 1)

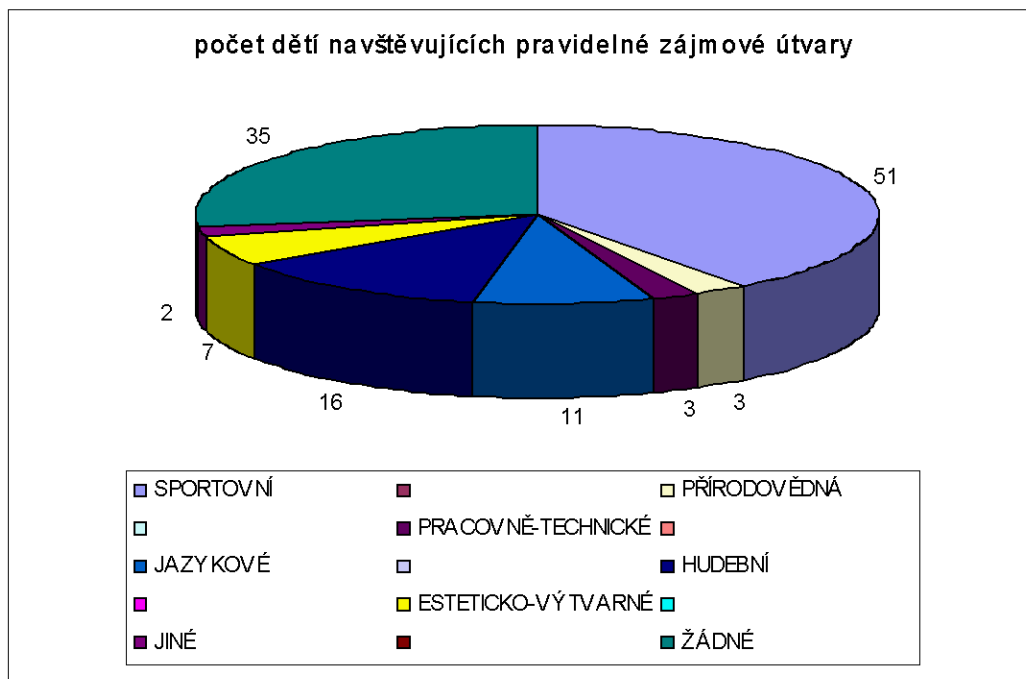
6.3 Vyhodnocení šetření

Protože ve Volarech není žádná střední škola ani učiliště, rozdala jsem dotazníky žákům 8. a 9. ročníku Základní školy ve Volarech.

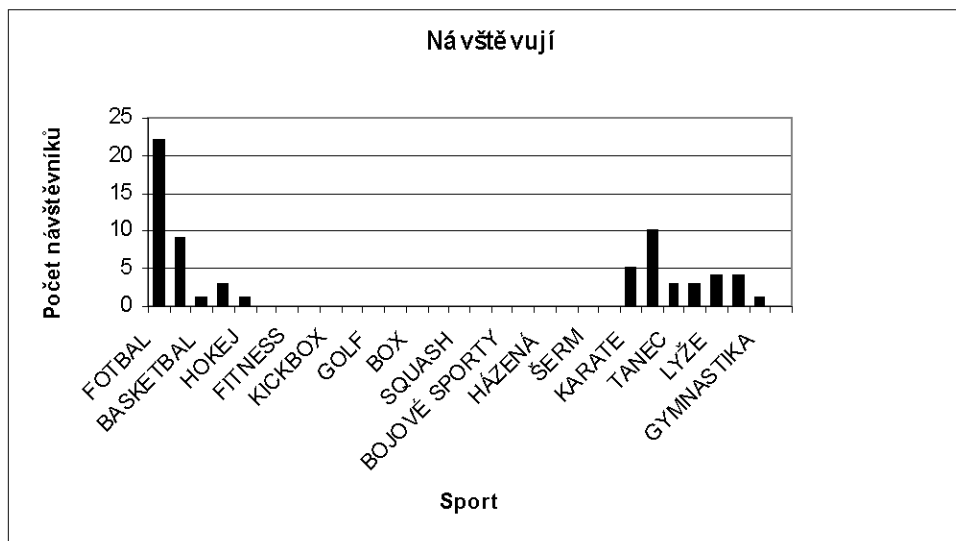
Rozdala jsem 126 dotazníků, vyplněných se mi jich vrátilo zpět 106, tj. 84%. Ze 106 dotázaných dětí navštěvuje alespoň jednu zájmovou činnost 71 dětí, to je 67%, dvěma a více činnostem se věnuje 28% dětí. Rozdělení počtu podle jednotlivých oborů: 3 děti navštěvují obor přírodovědný, 3 pracovní – technický, 51 sportovní, 11 jazykový, 16 hudební, 7 esteticko – výtvarný, 2 děti jinou činnost a 35 dětí nenavštěvuje žádnou zájmovou činnost.

Děti, které v rámci jednoho oboru činnosti navštěvují více kroužků (např. zpěv a hru na hudební nástroj), jsem počítala pouze jednou.

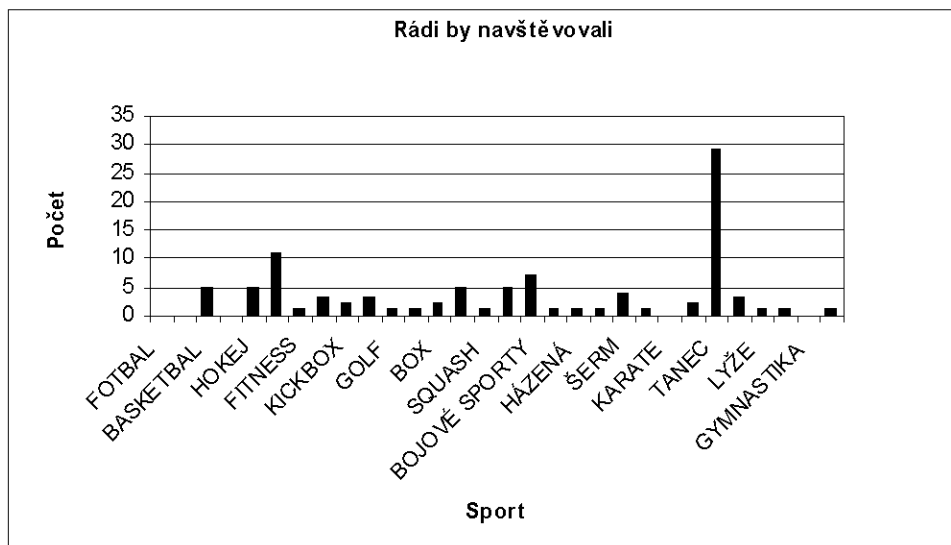
³⁰ TAXOVÁ, J. Pedagogicko psychologické zvláštnosti dospívání. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1987, s. 70.

Mezi nejnavštěvovanější kroužky patří fotbal. Ten navštěvuje 22 kluků, ale ne všichni hrají za Volary. Druhým nejnavštěvovanějším kroužkem jsou míčové hry, které navštěvuje 10 dětí. Další kroužek je aerobic, na který chodí 9 děvčat. Zpěvu se věnuje 7 dětí. Na keramiku, malování a klavír chodí 6 dětí. Po 5 dětech chodí na francouzštinu a karate. Angličtinu, němčinu, atletiku a lyžařský kroužek navštěvují 4 děti. 3 děti chodí na volejbal, další 3 děti se věnují tancování. Rybářský a plavecký kroužek také navštěvují 3 děti. Na bicí a trubku hrají v základní umělecké škole 2 děti. Na kytaru při DDM hrají také 2 děti i kynologií se zabývají 2 děti. 2 děti se věnují počítačům. Kroužky kam chodí v tomto věku jen pol dítěti, jsou moderní gymnastika, modelář, flétna, náboženství, šachy, basketbal a hokej (viz příloha č. 7). Na některé kroužky děti dojíždějí do okolí Volar, hlavně do Prachatic, lednímu hokeji se mohou věnovat pouze ve Vimperku. Dojíždějící děti se některými zájmovými činnostmi zabývají v místě svého bydliště. Některým jmenovaným činností se děti věnují pravidelně, ale neorganizovaně, např. kynologové docházejí se psem na cvičiště pravidelně, ale individuálně. Někteří jednotlivci své zájmy provozují v rámci kroužků, které jsou v současnosti otevřeny pouze pro dospělé (např. šachy.)

Mezi zájmovými činnostmi, které by dotázané děti zajímaly, jednoznačně vede tancování jako je hip – hop, street – danc. Zájem o něj uvedlo 29 dětí tj. 27%. Další větší zájem by byl o kroužek počítačový. Na ten by chtělo chodit 18 dětí (viz příloha č. 7). Ze sportovních činností zde také schází florbal, protože ten by navštěvovalo 11 dětí. 7 dětí by se chtělo věnovat jinému bojovému sportu, než je karate. Dále po 5 dětech by chtělo cyklistický, hokejový a tenisový oddíl a také basketbal. I takové netradiční odvětví činnosti jako je šerm a motorismus by zajímalo 4 děti. Po 3 dětech by se chtělo věnovat plavání, ragby, snowboardu a boxu. Děti by také zajímaly míčové hry, divadlo, kickbox a graffiti. Poslední odvětví, které by chtěli navštěvovat někteří jednotlivci je Fitness, bowling, golf, atletika, squash, jachting, cestování, fotografický kroužek, házená, běh a jezdeckví.

Některé z uváděných činností jsou naprosto nereálné např. jachting a golf. Kroužek cestování by mohl probíhat formou pravidelných výletů po okolí, ale to patří spíše do turistiky. Zájem o šerm zase vyplynul z nedávného vystoupení historického šermu, které děti absolvovaly v rámci vyučování, a mám obavu, že rychle vyprchá.

Objevilo se i dost zájmových činností, u kterých děti uváděly, že se jim věnují a další u těchto samých činností uváděly, že jim ve Volarech chybí. Jednalo se o plavání (3 děti chodí a 3 by chtěly), míčové hry (10 chodí, 2 by chtěly) apod. Z toho usuzuji, že zájem nebude zase tak velký nebo se děti nedokáží zorientovat v nabídce.

Naproti tomu zájem o některé činnosti by mohl být inspirací pro organizace, které se věnují volnočasovým aktivitám. Některé údaje jsem předala pracovnícím Domu dětí a mládeže ve Volarech. Mohl by se podchytit velký zájem o tanec, práci s počítači, a také zájem o některé sporty, jako florbal, bojové sporty, cyklistiku a basketbal.

Celkově mohu říci, že z dotázaných dětí se věnují nějaké pravidelné zájmové činnosti dvě třetiny, jedna třetina dotázaných dětí nemá žádné pravidelné zájmy. Z oborů činností, kterým se děti věnují nejvíce, převládá sport. Jeden a více sportovních kroužků navštěvuje téměř 89% z těch, které mají nějaké zájmy. Na

druhém místě je obor hudební. 28% dětí uvedlo jeden a více hudebních kroužků. Tady je vidět velký vliv dobře fungující Základní umělecké školy ve Volarech. Nejméně je zastoupena činnost pracovní – technická, tu provozují pouze 4% žáků.

Z činností, o které by děti měly zájem, opět vítězí sportovní obor. 87% ze 106 dotázaných uvedlo nějaký více či méně reálný sport, z nich nejvíce (29 dětí) uvedlo zájem o moderní tanec.

7 Nabídka pro seniory

Celosvětově roste procentuální podíl seniorů na celkové populaci. „*Prechod človeka do vekovej skupiny seniorov (odchod do starobného dôchodku) je zložitým život. obdobím a je sprevádzaný mnohými bio-psycho-soc. zmenami.*“³¹ „*Osobitným problémom býva prebytok voľného času v dôchodkovom veku a jeho vyplnenie hodnotnými aktivitami.*“³² Za hodnotnou lze považovat činnost, která působí na probouzení a rozvíjení tvořivých schopností a vlastností osobnosti, činnost, která rozvíjí rozličné stránky duševního, citového a společenského bytí. Při mapování nabídky pravidelné zájmové činnosti, jsem se seznámila s několika projekty vhodnými nebo přímo určenými pro seniory. Tato nabídka by mohla být zajímavá hlavně pro ty, kteří během aktivního života neměli vyhraněné zájmy a v důchodu zjišťují, že mají volného času více, než čekali. Hledají proto nějaké smysluplné využití svého volného času, které by jim přineslo radost a uspokojení.

Nabídka pro seniory	
Organizace	zájmový útvar
KreBul	Akademie 3. věku
	Počítačový kurz
Sdružení jógy v denním životě	cvičení jógy

³¹ HORÁT, V. S., PAŠKA, P. et al. *Výchova a vzdelávanie dospelých : Andragogika*. Bratislava : Media Trade, 2000, s. 147.

³² Tamtéž s. 486.

<i>TJ Tatran</i>	Klub českých turistů – senioři
<i>DDM</i>	Klub seniorů

Sami senioři, či spíše seniorky, iniciovaly vznik nového zájmového útvaru v Domě dětí a mládeže ve Volarech. Od ledna je pro ně určený zájmový útvar **Klub seniorů**. Pravidelné schůzky probíhají jedenkrát týdně, schůzka je dvouhodinová. Přihlášeno je v současnosti 8 seniorek.³³

Hlavní náplní schůzek je cvičení na gymballech, které doplňuje tvořivá činnost. Cvičení na gymballech je přizpůsobeno vyššímu věku cvičenek a bere se při něm ohled na případná zdravotní omezení. Během tvořivé činnosti si všichni vyzkoušejí různé techniky např. decoupage, malování na hedvábí, drátování apod. Naplánovaný je také společný výlet po okolí Volar, spojený s možností projížďky na koni.

Občanské sdružení KreBul , ve spolupráci s Vyšší odbornou školou sociální v Prachaticích, pořádají ve Volarech druhý ročník **Akademie 3. věku**. Jednotlivé lekce se konají od 27. 2. 2008 do 7. 5. 2008, vždy na hodinu a půl, ve společenském sále radnice. Téma celého cyklu je: Učme se aktivně žít. Cyklus vyplňují přednášky na různá témata, je naplánován společný turistický výlet a také návštěva Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. Jednotlivé lekce vedou kvalifikovaní lektori. Na tento ročník je přihlášeno 30 účastníků.³⁴ Účast se eviduje a přednášky se konají, pokud je přítomna alespoň polovina přihlášených. Na závěr se koná slavnostní zakončení, na kterém absolventi obdrží osvědčení o účasti.

Sdružení KreBul pořádá také dvakrát ročně kurzy **Práce s počítačem**. Na podzim 2007 proběhl první kurz. Účastnilo se ho 40 seniorů.³⁵ V současnosti probíhá jarní kurz. Koná jednou týdně na hodinu a půl, ve dvou počítačových učebnách Základní školy Volary. 16 lidí³⁶ navštěvuje kurz pro začátečníky, kde se

³³ dle sdělení vedoucí DDM Volary

³⁴ dle sdělení pořadatelů

³⁵ totéž

³⁶ totéž

seznamují s prací ve Wordu, Excelu, s malováním

a s průzkumníkem a samozřejmě i s Internetem. 10 lidí³⁷ pokračuje v kurzu pro pokročilé, na kterém se učí zacházet se skenerem, fotoaparátem, Skypem nebo třeba s ICQ. Na kurzech se eviduje docházka, na závěr kurzu se získané znalosti ověřují formou testu. Platí se kursovné ve výši 300 Kč.

Dlouholetou tradici má ve Volarech **Klub českých turistů**. Senioři se scházejí na samostatných schůzkách. Nejstaršímu, který je stále aktivní, je 91 let.

Pravidelné schůzky jsou dvouhodinové, konají se jedenkrát týdně na základně Klubu českých turistů. Náplň schůzek spočívá v plánování a organizování činnosti, údržbě základny a jejího okolí, v péči o turistické stezky v okolí Volar, ve výměně informací o zajímavých výletech apod. Hodně času také spotřebuje příprava a organizace mezinárodního pochodu IVV – Šumavského putování, který se ve Volarech koná každoročně během června. Letos se koná již 18. ročník. Turisté si také v prosinci pravidelně uspořádají Mikulášskou besídku. Na jaře pořádají Seniorské hry, střelíjí při nich ze vzduchovky, házejí míčkem na cíl, běhají s vajíčkem na lžici apod. Senior, který nasbírá nejvíce bodů, získá drobnou odměnu.

Kromě pravidelných schůzek pořádají turisté časté kratší či delší výlety o víkendech. Zpravidla je naplánováno několik tras, aby si každý mohl vybrat podle svých fyzických možností. Turisté platí roční členský poplatek ve výši 120 Kč. Účast na schůzkách se u dospělých neeviduje.

Přiměřené fyzické aktivitě se senioři mohou věnovat také při **cvičení jógy**. Ve Volarech pořádá cvičení jógy Sdružení jógy v denním životě. Cvičí se jednou týdně po hodině a půl, v tělocvičně základní školy. Cvičení vedou dva zkušení cvičitelé, z nichž se jeden věnuje cvičení profesionálně. Přihlášeno je 20 cvičenců,³⁸ přibližně jednu čtvrtinu tvoří senioři.

³⁷ totéž

³⁸ dle sdělení cvičitele

Cvičení zlepšuje fyzickou kondici včetně dýchání, ale i duševní pohodu. Platí se poplatek 600Kč na pololetí. Každý cvičenec vyplňuje přihlášku, účast se neeviduje. Cvičí se během školního roku.

Nabídka pravidelné zájmové činnosti pro seniory se může zdát, v porovnání s nabídkou pro děti a mládež, chudší. Ale seniorům se nabízí mnoho dalších zájmových činností, určených dospělým bez rozdílu věku. Koná se celá řada příležitostných akcí např. besedy a přednášky, funguje také mnoho spolků (zahrádkáři, včelaři, myslivci, rybáři aj.), ve Volarech působí Svaz zdravotně postižených a důchodců. Také v DDM navštěvují někteří jedinci z řad seniorů další zájmové útvary např. jazykové. Je ale dobře, že se nabídka pravidelné zájmové činnosti stále rozšiřuje. Seniorů přibývá a mnoho z nich zůstává vitálních a aktivních i dlouho po dosažení důchodového věku. Pravidelná zájmová činnost může přispívat k lepšímu fyzickému i duševnímu zdraví, přináší radost z aktivně stráveného času a mohou při ní vznikat i nová přátelství.

8 Závěr

Je velmi důležité a společensky žádoucí, aby děti i mládež trávily svůj volný čas účelně a kvalitně. Volnočasovým aktivitám se věnuje celá řada organizací a spolků. V některých je činnost pedagogicky ovlivňovaná, ostatní organizace nabídku různě doplňují. Pedagogicky ovlivňovaná činnost má své zásady a pravidla. Pravidelnou zájmovou činnost můžeme rozdělit podle obsahu činnosti na jednotlivé obory např. na esteticko-výchovný, sportovní atd. Je důležité, aby nabídka i činnost sama, byla uzpůsobena věku účastníků, aby brala v úvahu možnosti a schopnosti vyplývající z jednotlivých etap vývoje člověka.

Ve Volarech a blízkém okolí nabízí pravidelnou zájmovou činnost ZŠ formou ŠD a nepovinného předmětu, ZUŠ, DDM, TJ TATRAN, MO rybářského svazu, Sbor dobrovolných hasičů, Skauti a také městský bazén, kde najdeme plavecký kroužek. Všechny organizace se snaží svou nabídku prezentovat na veřejnosti, aby přilákaly co nejvíce zájemců.

Do své práce jsem zařadila dotazníky, určené žákům 8. a 9. ročníků. Cílem bylo zjistit, jestli se věnují pravidelné zájmové činnosti a jaké konkrétně a o jakou činnost by nabídku doplnili. Potěšující je, že dvě třetiny dotázaných dětí mají pravidelné zájmy. V nabídce jim chybí např. počítačový kroužek a moderní tanec.

Vzhledem ke stále se zvyšujícímu počtu lidí v důchodovém věku, objevuje se také nabídka pravidelné zájmové činnosti pro seniory. Aktivně využitý volný čas přispívá u seniorů k celkovému zkvalitnění života. Ve Volarech se mohou seniři např. účastnit Akademie třetího věku, turistického oddílu apod.

Rozšíření a zkvalitnění nabídky pravidelné zájmové činnosti v současnosti brání některé technické problémy. Ve Volarech je poměrný nedostatek venkovních sportovišť, DDM brání v rozšíření provozu nedostatečné prostory atd. Obtížně se hledají noví vedoucí zájmových útvarů. Vedení města se v rámci možností snaží podporovat volnočasové aktivity. Přispívá jednotlivým organizacím na činnost dotacemi, umožňuje výhodný pronájem prostor, kde se

zájmová činnost uskutečňuje, na jednorázové akce zdarma propůjčuje společenský sál apod. Doufám tedy, že s rozvojem města se také rozšíří a zkvalitní nabídka volnočasových aktivit.

9 Seznam použité literatury

HOFBAUER B. *Děti, mládež a volaný čas*. Praha : Portál, 2004.

ISBN 80-7178-927-5.

HORÁT, V. S., PAŠKA, P. et al. *Výchova a vzdělávání dospělých : Andragogika*. Bratislava : Media Trade, 2000. ISBN 80-08-02814-9.

PÁVKOVÁ J. a kol.: *Pedagogika volného času*. 3. aktual. vydání. Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.

ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. Praha : Panorama, 1990. ISBN 80-7038-078-0.

TAXOVÁ, J. *Pedagogicko psychologické zvláštnosti dospívání*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1987. ISBN neuvedeno.

VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I : Dětství a dospívání*. Praha : Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0956-8.

PIAGET J., INHELDEROVÁ B. *Psychologie dítěte*. 3 vydání. Praha : Portál, 2000. ISBN 80-7178-407-9.

PAUSEWANGOVÁ E. *100 her k rozvoji tvořivosti v předškolním a mladším školním věku*. 4 vydání. Praha : Portál, 1994. ISBN 80-85282-59-3.

MARKOVÁ Z. *Pohybové hry do tříd a družiny*. Praha : Grada, 2005. ISBN 80-247-0845-0.

PAUSEWANGOVÁ E. *150 her k utváření osobnosti*. 2 vydání. Praha : Portál, 1994. ISBN 80-85282-50-X.

ZOUNKOVÁ D. *Zlatý fond her III*. Praha : Portál, 2007.

ISBN 978-80-7367-198-3.

PRŮCHA J., WALTEROVÁ E. a kol. *Pedagogický slovník*. 4 aktual. vydání.

Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-772-8.

10 Seznam zkratk

DDM – Dům dětí a mládeže

ZUŠ – Základní umělecká škola

TJ – Tělovýchovná jednota

ŠD – Školní družina

11 Abstrakt

MRÁZOVÁ, M. *Nabídka pravidelných zájmových činností ve Volarech*. České Budějovice 2008. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky.

Vedoucí práce Doc. M. Kaplánek, Th.D.

Klíčová slova: děti, senioři, volný čas, pedagog, pravidelná zájmová činnost, kroužek, sportovní oddíl

V první části své práce uvádím zásady a pravidla pedagogicky ovlivňované zájmové činnosti, vysvětluji některé pojmy a uvádím, jak některá specifika etap vývoje člověka, ovlivňují vhodnost a výběr zájmové činnosti.

V další části se podrobně věnuji jednotlivým organizacím, které nabízejí pravidelnou zájmovou činnost ve Volarech, jejich nabídce a počtu dětí, které ji využily. Nabídku dále rozděluji podle oborů činnosti a podle toho, pro jaký věk je vhodná.

Ve Volarech je pestrá nabídka zájmové činnosti, která je určena všem věkovým skupinám, od kojenců až po seniory. Přesto by se nabídka mohla doplnit o některé další činnosti, aby přilákala více zájemců.

Abstrakt

The Offer of Regular Leisure Activities in Volary.

Key words: children, seniors, freetime, pedagogue, ordinary hobby activities, bee, sport division

In the first part of my bachelor's work I convey fundamentals and rules pedagogician influenced hobby activities, conveying some notions and declare how some specifications periods can affect to progress of man, influencing propriety and choice of the activity.

In the next part I attend in detail individual organizations, which offer regularly hobby activity in Volary, their proposition and number of children who used them. The offer then separate in accordance with specialization of activity and in line with age of children.

There are many activities for all age groups from infant to seniors in Volary. But after all the offer can be completed by some other activities, which can attract more of applicants.

12 Seznam příloh

Příloha č. 1 – prázdný dotazník

Příloha č. 2 – vyplněný dotazník dětmi

Příloha č. 3 – Deník zájmového útvaru z DDM

Příloha č. 4 – Štafeta 4 x 60 m

Příloha č. 5 – Nabídka pravidelných zájmových útvarů v DDM

Příloha č. 6 – fotografie

Příloha č. 7 – Grafy k jednotlivým zájmovým činnostem z dotazníkového šetření

Příloha č. 1

Dotazník

Cílem tohoto dotazníku je zjistit zda navštěvujete nějaké pravidelné zájmové útvary.
Výsledky poslouží k vyhotovení mé bakalářské práce.

Věk:.....

Navštěvujete zájmovou činnost:

Přírodovědnou

A jakou.....

Pracovně-technickou

A jakou.....

Sportovní

A jakou.....

Jazykovou

A jakou.....

Hudební

A jakou.....

Esteticko-výtvarnou

A jakou.....

jinou.....

Nenavštěvuji žádnou pravidelnou zájmovou činnost.

Jaká pravidelná činnost Vám zde schází, kterou byste chtěli navštěvovat?

.....

.....

Děkuji za vyplnění Markéta

Příloha č. 2

Dotazník

Cílem tohoto dotazníku je zjistit zda navštěvujete nějaké pravidelné zájmové útvary.
Výsledky poslouží k vyhotovení mé bakalářské práce.

Věk: 15

Navštěvujete zájmovou činnost:

Přírodovědnou
A jakou..... ne nenavštěvuji

Pracovně-technickou
A jakou..... ne -11-

Sportovní
A jakou..... ne -11-

Jazykovou
A jakou..... ne -11-

Hudební
A jakou..... ne -11-

Esteticko-výtvarnou
A jakou..... ne -11-

jinou..... řádkman

Nenavštěvuji žádnou pravidelnou zájmovou činnost.

Jaká pravidelná činnost Vám zde schází, kterou byste chtěli navštěvovat?

chtěla bych navštěvovat hudební-kapelní
tanzklub = HIP-HOP, RaD, něco jako tohle
nemám šanci možnost, vždyť bydlím ve
VOLARECHOV
Děkuji za vyplnění Markéta

Dotazník

Cílem tohoto dotazníku je zjistit zda navštěvujete nějaké pravidelné zájmové útvary.
Výsledky poslouží k vyhotovení mé bakalářské práce.

Věk: 14.....

Navštěvujete zájmovou činnost:

Přírodovědnou

A jakou.....

Pracovně-technickou

A jakou.....

Sportovní

A jakou..... aerobic

Jazykovou

A jakou..... francouzštinu

Hudební

A jakou.....

Esteticko-výtvarnou

A jakou.....

jínou.....

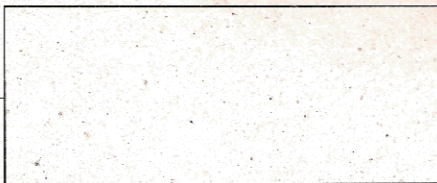
Nenavštěvuji žádnou pravidelnou zájmovou činnost.

Jaká pravidelná činnost Vám zde schází, kterou byste chtěli navštěvovat?

..... tanec Hip-Hopu , Strie dance

Děkuji za vyplnění Markéta

Příloha č. 3

razítko organizace

DENÍK

ZÁJMOVÉHO ÚTVARU

ŠKOLNÍ ROK _____ / _____

DEN SCHŮZEK: _____

ČAS: _____

MÍSTO SCHŮZEK: _____

JMÉNO VEDOUcíHO ZÚ: _____

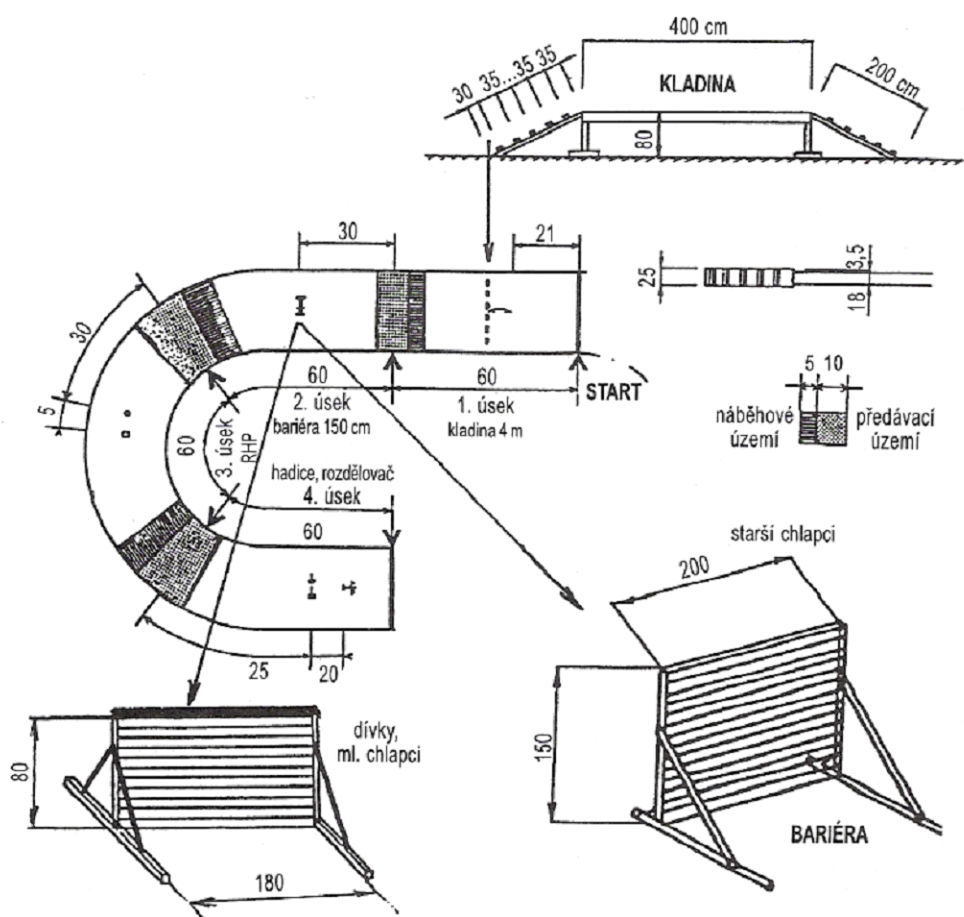
Seznam členů ZÚ

	Jméno	Datum narození	Adresa, telefon	Poznámky	platby	
					1. pol.	2. pol.
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						

.....
podpis ředitele(ky)

Příloha č. 4

Štafeta 4 x 60 m – hasičský kroužek

Příloha č. 5

Nabídka jednotlivých zájmových útvarů v DDM:

Anglická školička I.

- pro děti od 4 – 6 let, navštěvuje jí 10 dětí
- náplň: první seznamování s cizím jazykem pro předškoláky a školáky z 1.třídy základní školy. Při výuce se používají hry, obrázky, kreslení. Děti si osvojují hravou formou první anglická slovíčka.
- kdy: každou středu od 13:00 – 14:00 hod., v klubovně DDM.

Anglická školička II + III

- pro děti od 7 – 12 let, navštěvuje jí 12 dětí
- náplň: pokračování anglické školičky I, zábavnou formou je pokračováno ve výuce anglického jazyka a postupně se zvyšuje náročnost.
- kdy: každou středu , Angl. škol. II. od 14:00 – 15:00 hod. (6 dětí)
Ang. škol. III. od 15:00 – 16:00 hod. (6 dětí) v DDM.

Francouzština

- pro všechny starší 12 let, navštěvuje jí 5 dětí a 3 dospělí.
- náplň: základní seznámení s fr. jazykem, za pomoci učebnice Francouzština pro začátečníky. Hry pro lepší zapamatování slovíček, poslech francouzských písniček.
- kdy: každý čtvrtek od 16:00 – 17:00 hod., v DDM.

Německý jazyk pro mírně pokročilé

- pro všechny starší 12 let, navštěvuje ho 7 dětí
- náplň: kroužek navazuje na základní znalost německého jazyka a věnuje se jeho dalšímu rozvíjení, koná se už třetí ročník.
- kdy: každý čtvrtek od 17:00 – 18:30 v DDM.

Německý jazyk pro pokročilé

- pro všechny starší 12 let, navštěvuje ho 6 dospělých

- náplň: upevňování znalostí a další rozvíjení znalostí německého jazyka, hlavně formou konverzace, třetí ročník.
- kdy: každý čtvrtek 17:00 – 19:00 hod., v DDM.

Jazykové hrátky

- pro děti od 4 let, navštěvuje ho 8 dětí
- náplň: zde jde o nápravu řeči hravou formou, pracuje se individuálně s každým dítětem, děti doprovázejí rodiče, aby věděli jak s dětmi pracovat doma.
- kdy: každé úterý od 15:00 – 16:00hod., v DDM.

Máme rádi pohádky

- pro všechny od 7 let, navštěvuje ho 9 dětí
- náplň: děti zde nacvičují dramatizaci nejznámějších pohádek, při různých příležitostech s nimi vystupují na veřejnosti.
- kdy: každý čtvrtek od 16:00 – 18:00 hod., v DDM.

Hravé pečení

- pro děti od 5 let, navštěvuje ho 8 dětí
- náplň: pečení podle jednoduchých receptů, tvoření z marcipánu , nechybí ani příprava míchaných nápojů, děti se podílejí na veškerých souvisejících činnostech, domů si odnášejí ochutnávku hotových výrobků a také recepty.
- kdy: každý čtvrtek od 14:00 – 16:00 hod., v DDM.

Barvínek

- pro děti 5 – 10 let, navštěvuje ho 13 dětí
- náplň: tvořivé činnosti – práce s přírodninami, malování, batikování, pletení košíků, drátkování, aranžování a další jiné techniky. Hotové výrobky přinášejí dětem radost z jejich práce a mnohdy slouží jako dárky.
- kdy: každý pátek od 13:30 – 15:30 hod., v DDM

Modelář – železniční modelář

- pro všechny od 7 let, navštěvuje ho 10 dětí
- náplň: kroužek je určen mladým kutilům a modelářům, staví papírové modely jak staveb tak vozidel, důležitou součástí je výstavba modelové železnice, která je jejich chloubou.
- kdy: každé úterý a čtvrtek, od 14:00 – 16:00 hod, v DDM

Ornitologický

- pro děti od 6 – 18 let, navštěvuje ho 7 dětí
- náplň: děti pozorují ptactvo a naučí se ho rozeznávat jak podle vzhledu, tak podle zpěvu. Součástí kroužku jsou časté víkendové akce zaměřené na pozorování dravců, vodního ptactva, členové pomáhají při kroužkování ptáků aj.
- kdy: každý čtvrtek od 15:00 – 16:00, v přírodě a v DDM.

Rekreační sporty a poznávací činnosti v přírodě

- pro děti 6 – 18 let, navštěvuje ho 17 dětí
- náplň: děti se zábavnou formou seznamují s přírodou kolem nás, hrají různé hry jak v klubovně, tak v přírodě. Velký zájem je o střelbu ze vzduchovky, konají se výlety po okolí Volar např. na zemědělské farmy, také výlety na kolech, důraz je kladen i na ochranu přírody.
- kdy: každé pondělí od 15:00 – 17:00 v DDM a v přírodě.

Já, ty a míč

- pro všechny od 6 let, navštěvuje ho 15 dětí
- náplň: hrají se skupinové a pohybové hry s míčem i bez míče, cvičí se i s nářadím a záleží co chtějí děti právě dělat.
- kdy: každý čtvrtek od 14:00 – 16:00 hod., v tělocvičně zákl. školy.

Moderní gymnastika

- pro děti od 5 – 15 let, navštěvuje jí 28 dětí
- náplň: nacvičují se základní prvky moderní gymnastiky, cvičí se se stuhou, míčem, obručí i bez nářadí. Jde o krásné spojení pohybu a hudby.

- kdy: 1. skupina ve středu od 17:00 – 19:00 hod. 2. skupina v pátek 17:00 – 19:00 hod. v tělocvičně zákl. školy.

Kolektivní hry

- pro děti od 12 – 18 let, navštěvuje ho 6 dětí
- náplň: seznámení s basketbalem, florbalem, sálovou kopanou a jinými hrami, děti si sami rozhodují, co je baví a čemu se zrovna chtějí věnovat.
- kdy: každé úterý od 17:00 – 18:00 hod., v tělocvičně zákl. školy.

Karate

- pro všechny od 6 let, navštěvuje ho 27 dětí
- náplň: naučení se základům bojového umění, karate posiluje soustředění a zdokonaluje koordinaci pohybů.
- kdy: 1. skupina (14 dětí) v úterý a čtvrtek od 17:00 – 18:00 hod.
2. skupina (13 dětí) v úterý a čtvrtek od 18:00 do 20:00 hod. v tělocvičně zákl. školy.

Orientální tance

- pro všechny od 12 let, navštěvuje 30 dětí a dospělých
- náplň: nácvik orientálních tanců, které sebou nesou jak souhru pohybu a hudby, tak rozvíjení celého těla.
- kdy: ve čtvrtek a v úterý od 18:15 – 19:15 hod. ve společenském sále radnice.

Cvičení s kojenci

- pro děti od 3 – 6 měsíců + jejich maminky, navštěvuje ho 15 dětí
- náplň: cvičení kojenců na gymballech i bez nich, za pomoci písniček a říkadel. Nácvik masáží pod dohledem fyzioterapeutky.
- kdy: 1. skupina v pondělí od 9:30 – 10:30 v DDM.
2. skupina ve čtvrtek od 9:30 – 10:30 v DDM.

Duhové klubičko I

- pro děti od 1 – 2 let + maminky, navštěvuje ho 11 dětí

- náplň: cvičení dětí s maminkami na gymballech i bez nich, hraní her, učení jednoduchých písniček a básniček.
- kdy: každý pátek od 10:00 – 11:00 hod. v DDM.

Duhové klubičko II

- pro děti od 2 – 3 let + maminky, navštěvuje ho 7 dětí
- náplň: cvičení a hraní, učení písniček a básniček, jednoduché výtvarné práce, práce s modelínou a za pěkného počasí vycházky.
- kdy: každé úterý od 10:00 do 11:00 hod. v DDM.

Duhová školička I

- pro děti od 3 – 6 let + maminky, navštěvuje jí 13 dětí
- náplň: cvičení na gymballech, hraní pohybových her, dramatizace pohádek, hraní na jednoduché hudební nástroje, kreslení, modelování a další jednoduché výtvarné práce.
- kdy: každé úterý od 16:00 – 18:00 hod., v DDM

Duhová školička II

- pro děti od 3 – 6 let + maminky, navštěvuje jí 5 dětí
- náplň: děti zde cvičí na gymballech a hrají pohybové hry.
- kdy: ve středu od 16:00 – 17:00 hod. v DDM.

Hra na kytaru

- pro děti od 7 let, navštěvuje ho 7 dětí
- náplň: společné hraní na kytary pro radost a zábavu. Účastníci také nacvičují program, se kterým vystupují při různých příležitostech jak v DDM, tak na veřejnosti
- kdy: ve čtvrtek od 16:00 – 17:30 hod. v DDM.

Dámský klub

- pro všechny od 13 let, navštěvuje ho 6 dospělých
- náplň: účastnice se zabývají rukodělnými činnostmi – batikováním, drátkováním, malováním
na hedvábí aj., program se přizpůsobuje zájmu členů.

-kdy: 1 krát měsíčně v pátek od 16:00 – 19:00 hod. v DDM

Klub dětí a rodičů Stožec

- pro všechny starší 3 let, navštěvuje ho 12 dětí

-náplň: děti hrají pohybové hry, učí se básničky a písničky, věnují se rukodělným činnostem,

za hezkého počasí chodí na vycházky a hrají si venku a probíhá také výuka hry na flétnu.

- kdy: čtvrtek a středa od 15:30 – 16:00 – hra na flétnu

pondělí 15:30 – 17:00 ostatní činnosti, v budově školy Stožec

Klub dětí Zbytiny

-pro děti od 6 – 15 let, navštěvuje ho 16 dětí

-náplň: v rámci Klubu dětí funguje kroužek angličtiny a mladých hasičů, děti pracují

s počítači a hrají pohybové hry.

-kdy: pátek od 7:00 – 8:00 – anglický jazyk

úterý od 7:00 – 8:00 – pohybové hry

úterý od 14:30 – 15:30 – ostatní činnost, v budově školy Zbytiny

ÓKÁČKO

- pro děti od 11 – 18 let, navštěvuje ho 21 dětí

-náplň: otevřený klub pro všechny starší děti a mládež, zdravé i handicapované, hrají se zde

stolní a deskové hry, konají se soutěže, povídá se při čaji, poslouchá hudba, další dle přání členů.

-kdy: každé úterý od 13:30 – 16:00 hod., v DDM.

Klub seniorů

-věk není omezen a účastní se ho 8 seniorek

-náplň: cvičení na gymballech, různé tvořivé činnosti jako malování na hedvábí, zdobení

kraslic, vytváření drobných dekorací do bytu.

-kdy: každý čtvrtek od 10:00 do 12:00 hod., v DDM.

Vedoucí každého zájmového útvaru vede Deník. V Deníku se eviduje docházka, je v něm nastíněn program na celý rok a dále stručné popsání náplně jednotlivých schůzek.

Příloha č. 6

FOTOGRAFIE

Příloha č. 7

Grafické znázornění dotazníkového šetření.

